

BH TELECOM D.D. SARAJEVO

Godišnji izvještaj za 2021. godinu

SADRŽAJ

	<i>Stranica</i>
Godišnji izvještaj o poslovanju BH Telecom d.d. Sarajevo za 2021. godinu	1 – 7
Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje	8
Izvještaj nezavisnog revizora	9 – 11
Izvještaj o bilansu uspjeha	12
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	13
Izvještaj o finansijskom položaju	14 – 15
Izvještaj o promjenama u kapitalu	16
Izvještaj o novčanim tokovima	17
Napomene uz finansijske izvještaje	18 – 62

Godišnji izvještaj o poslovanju BH Telecom d.d Sarajevo za 2021. godinu

U skladu sa članom 42., 43. i 44. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine broj 15/21 i Uputstva za predaju finansijskih izvještaja i posebnih izvještaja za period I – XII 2021. godine (Federalno ministarstvo finansija, broj: 04 – 45 – 1 – 524/22 od 25.01.2022. godine) uz set finansijskih izvještaja za 2021. godinu sačinjen je *Godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu* u kojem su navedeni podaci koji daju objektivni prikaz poslovanja BH Telecoma i njegov položaj uključujući opis glavnih rizika i neizvjesnosti sa kojima se suočava te mjere preduzete na zaštiti životne sredine.

Kompanija BH Telecom d.d. Sarajevo posluje na telekomunikacijskom tržištu Bosne i Hercegovine. Kako je razvijenost telekomunikacija u zemlji u određenim segmentima ispod svjetskih i regionalnih pokazatelja, te objektivnog potencijala BH tržišta, odgovornost za ispunjenje funkcija djelatnosti javnog preduzeća u cilju povećanja aktivnog učesća kompanije na tržištu je mnogo veća.

Osnovni cilj i zadatak Društva je pružanje telekomunikacijskih usluga, usluga iznajmljivanja telekomunikacijske infrastrukture i pružanje usluga sadržaja trećih lica u skladu sa međunarodnim i domaćim propisima i standardima iz navedenih oblasti.

Iako Bosna i Hercegovina, prema pokazateljima, pripada grupi zemalja sa niskom razvijenošću i korištenjem informacionih i komunikacionih tehnologija, telekomunikacijsko tržište u Bosni i Hercegovini je jako dinamično.

U nastavku je dato poređenje ostvarenih prihoda, rashoda i dobiti za 2021. godinu sa ostvarenjem za 2020. godinu kao i planom poslovanja za 2021. godinu.

U periodu I - XII 2021. godine **ukupni prihodi** su ostvareni u iznosu od 471,6 miliona KM i isti su veći za 14,5 miliona KM ili za 3% u odnosu na ostvarenje prihoda u periodu I – XII 2020. godine, kada su iznosili 457,1 milion KM. U odnosu na plan prihoda za period I – XII 2021. godine koji iznosi 470,5 miliona KM ostvareni prihodi su veći za 1,1 milion KM ili za 0,23%.

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 401,5 miliona KM i manji su za 3,6 miliona KM ili za 1% u odnosu na ostvarenje rashoda u periodu I - XII 2020. godine, kada su iznosili 405,1 milion KM, dok su u odnosu na plan za period I – XII 2021. godine manji za 21,8 miliona KM ili za 5%.

Ostvarena dobit za period I – XII 2021. godine iznosi 70,1 milion KM i veća je za 18,1 milion KM ili za 35% u odnosu na ostvarenu dobit u periodu I - XII 2020. godine kada je iznosila 52,0 miliona KM. U odnosu na plan za period I – XII 2021. godine koji iznosi 47,2 miliona KM ostvarena dobit je veća za 22,9 miliona KM ili za 48%.

Epidemiološka situacija izazvana virusom Covid-19 obilježila je početak 2021. godine i značajno je uticala kako na svjetsku privredu, tako i BiH privredu. Zatvaranje granica i umanjenje privrednih aktivnosti, naročito u turističko-ugostiteljskom segmentu, rezultiralo je značajnom padu dolaska turista i dijaspore u BiH dok je otežano poslovanje dovelo do zatvaranja pojedinih kompanija, pada zaposlenih te manje potrošnje i kupovne moći. Prihodi TK operatora u BiH su značajno pogođeni ovim trendom, posebno u domenu mobilnih telefonskih usluga gdje je zbog nedolaska turista i dijaspore zabilježen značajan pad broja prepaid korisnika. Epidemiološka situacija je, također, donijela i određene promjene u korisničkim navikama.

Pandemija Covid 19 najveći utjecaj imala je na prihode od prepaid saobraćaja na mobilnoj tehnologiji te na prihode i rashode od veleprodajnih usluga. Smanjenje prihoda od prepaida je, najvećim dijelom, nastalo kao rezultat smanjenja broja prepaid korisnika, smanjenja prosječnog prihoda po korisniku, promjena potrošačkih navika zbog pandemije izazvane Corona virusom (korištenje wifi mreže, dopunjavanje kredita manjim iznosima koji imaju kraći period validnosti, nakon kojeg broj iz aktivnog prelazi u inaktivno stanje), odsustvo turista i dijaspore zbog pandemije izazvane Corona virusom. Efekat pandemije na prihode od veleprodaje ogleda se u smanjenju ukupne količine dolaznog međunarodnog saobraćaja u mobilnu mrežu BH Telecoma radi smanjenja roaming saobraćaja (i korisnika drugih operatora u BHT mreži i BHT korisnika u inostranstvu), uslijed zabrana kretanja i ograničenih putovanja.

Godišnji izvještaj o poslovanju BH Telecom d.d Sarajevo za 2021. godinu

Istovremeno, utjecaj pandemije se odrazio i na smanjenje troškova veleprodajnih usluga i troškova reklame i sponzorstava, troškova amortizacije, troškova zaposlenih i drugih troškova. Pandemija COVID 19 imala negativan utjecaj na bruto dobit BH Telecoma u 2021. godini zaključno sa mjesecom augustom u iznosu 4,2 miliona KM. Procijenjeno je da od mjeseca septembra 2021.godine nije bilo negativnog utjecaja pandemije na poslovanje BH Telecoma.

U sljedećoj tabeli dat je pregled osnovnih pokazatelja poslovanja za 2021. godinu sa uporednim podacima za 2020. godinu te planiranim veličinama za 2021. godinu.

(u 000 KM)

R.B.	OPIS	Plan za 2021.	I - XII 2020.	I - XII 2021.	Indeksi	
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
I	POSLOVNI PRIHODI	467.003	451.780	466.084	100	103
A	MALOPRODAJA	424.762	402.300	412.527	97	103
1	PORODIČNI SEGMENT	132.477	127.447	125.370	95	98
2	SEGMENT MOBILNIH KORISNIKA	179.950	162.742	178.060	99	109
3	POSLOVNI SEGMENT PRIHOD OD PRODAJE ROBE (ASEMBLIRANA USLUGA)	73.159	67.522	65.568	90	97
4		39.127	41.758	39.691	101	95
5	OSTALI PRIHODI	2.300	2.873	4.031	175	140
6	EFEKAT IMPLEMENTACIJE MSFI 15	-700	60	-147	21	-243
7	POPUST ZA PROGRAM LOJALNOSTI	-1.550	-104	-45	3	44
B	VELEPRODAJA	32.321	34.070	39.004	121	114
C	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	9.920	15.410	14.553	147	94
II	FINANSIJSKI PRIHODI	3.531	5.344	5.550	157	104
III (I+II)	UKUPAN PRIHOD	470.533	457.123	471.634	100	103
I	POSLOVNI RASHODI (A do F)	318.788	299.759	299.213	94	100
A	Materijalni troškovi	14.380	12.595	13.129	91	104
B	Trošk. plaća i ostalih primanja radnika i dr. fiz. I.	114.807	115.609	114.454	100	99
C	Troškovi proizvodnje	34.484	25.917	26.945	78	104
D	Nematerijalni troškovi	94.309	85.350	87.904	93	103
E	Nabavna vrijednost prodane robe	49.399	48.287	44.933	91	93
F	Ostali poslovni rashodi	11.410	12.000	11.848	104	99
II	Amortizacija i troškovi rezervisanja	100.557	101.193	98.453	98	97
III	Finansijski rashodi	3.960	4.136	3.839	97	93
IV (I+II+III)	UKUPNI TROŠKOVI	423.306	405.089	401.505	95	99
I.	BROJ RADNIKA NA ZADNJI DAN U MJESECU	3.203	3.166	3.104	97	98
II.	BRUTO DOBIT + AMORTIZACIJA	147.784	153.228	168.582	114	110
III.	BRUTO DOBIT u (000 KM)	47.227	52.035	70.128	148	135
IV.	Produktivnost (Prihodi/radniku u 000 KM)	144,45	142,32	149,52	104	105
V.	Ekonomičnost (Prihod/rashod)	1,11	1,13	1,17	106	104
VI.	Rentabilnost [(Dobit/prihod)*100]	10,04	11,38	14,87	148	131

*Prikazana bruto dobit predstavlja dobit neprekinutog poslovanja prije poreza

Godišnji izvještaj o poslovanju BH Telecom d.d Sarajevo za 2021. godinu

U sljedećoj tabeli dat je pregled ostvarenih prihoda i rashoda, kao i ostvarene dobiti prije amortizacije, finansijskih prihoda/rashoda i poreza na dobit (EBITDA), dobiti prije finansijskih prihoda/rashoda i poreza na dobit (EBIT), bruto dobiti.

(u 000 KM)

R.B.	OPIS	Plan za 2021.	I - XII 2020.	I - XII 2021.	Indeksi	
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
1	Poslovni prihodi	467.003	451.780	466.084	100	103
2	Poslovni rashodi	318.138	298.986	298.735	94	100
3	EBITDA	148.865	152.794	167.349	112	110
4	Amortizacija i troškovi rezervisanja	100.557	101.193	98.453	98	97
5	Rashodi iz ranijih godina-amortizacija	650	774	478	74	62
6	Ukupna amortizacija	101.207	101.967	98.931	98	97
7	EBIT	47.658	50.827	68.418	144	135
8	Finansijski prihodi	3.531	5.344	5.550	157	104
9	Finansijski rashodi	3.960	4.136	3.839	97	93
10	BRUTO DOBIT	47.228	52.035	70.128	148	135

*Iz iznosa Poslovnih rashoda isključen je iznos naknadno utvrđenih rashoda iz ranijeg perioda-amortizacija (pozicija navedena u prethodnoj tabeli pod rednim brojem 5).

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2021. GODINE

Kada su u pitanju stanje i promjene u imovini, kapitalu i obavezama Društva, potrebno je naglasiti da ukupna aktiva na dan 31.12.2021. godine iznosi 1.209,5 miliona KM što predstavlja smanjenje od 22,2 miliona KM ili za 2% u odnosu na 2020.godinu kada je aktiva iznosila 1.231,7 miliona KM.

(u 000 KM)

R.B.	Stavka finansijskog izvještaja	I - XII 2020.	I - XII 2021.	Razlika	Indeks
1	2	3	4	5 (4-3)	6 (4/3)
1.	Aktiva	1.231.680	1.209.506	-22.174	98
1.1.	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	810.596	824.517	13.921	102
1.1.1.	Nematerijalna sredstva	61.576	63.375	1.799	103
1.1.2.	Nekretnine, postrojenja i oprema	683.141	666.718	-16.423	98
1.1.3.	Ostala stalna materijalna sredstva	122	126	4	103
1.1.4.	Dugoročni finansijski plasmani	55.363	84.088	28.725	152
1.1.5.	Druga dugoročna potraživanja	10.179	10.161	-18	100
1.1.6.	Dugoročna razgraničenja	215	49	-166	23
1.2.	Odložena porezna sredstva	5.768	5.677	-91	98
1.3.	Tekuća sredstva	415.316	379.312	-36.004	91
1.3.1.	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	22.560	22.053	-507	98
1.3.2.	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	392.756	357.259	-35.497	91
2.	Vanbilansna aktiva	159.110	188.852	29.742	119
3.	Pasiva	1.231.680	1.209.506	-22.174	98
3.1.	Kapital	1.015.729	994.558	-21.171	98
3.2.	Dugoročna rezervisanja	24.741	24.039	-702	97
3.3.	Dugoročne obaveze	80.762	71.328	-9.434	88
3.4.	Odložene porezne obaveze	460	1.101	641	239
3.5.	Kratkoročne obaveze	68.788	75.840	7.052	110
3.6.	Pasivna vremenska razgraničenja	41.200	42.640	1.440	103
4.	Vanbilansna pasiva	159.110	188.852	29.742	119

Godišnji izvještaj o poslovanju BH Telecom d.d Sarajevo za 2021. godinu

Planom zaposlenosti i kadrova za 2021. godinu, planirano je da na dan 31.12.2021. godine bude ukupno 3.203 zaposlenih (radnika i pripravnika), a u skladu sa realnim potrebama procesa i organizacije rada. Plan zaposlenosti i kadrova za 2021. godinu po stručnoj spremi, djelatnostima (poslovima) i poslovnim područjima (organizacionim dijelovima) utvrđen je Godišnjim operativnim planom poslovanja Društva za 2021. godinu.

Ukupan broj radnika na dan 31.12.2021. godine iznosi 3.104 i manji je za 62 ili za 2% u odnosu na broj radnika na dan 31.12.2020.godine (3.166), što je u odnosu na Plan za 2021.godinu (3.203) ostvarenje od 97%.

Podaci o izvršenju plana zaposlenosti i kadrova za 2021. godinu dati su u tabeli, kako slijedi:

R.B.	OPIS	Plan za 2021.	I - XII 2020.	I - XII 2021.	Indeksi	
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
	BROJ RADNIKA NA ZADNJI DAN U MJESECU	3.203	3.166	3.104	97	98

U skladu sa članom 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 15/21) u nastavku teksta su date obavezne informacije koje Godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu sadrži:

1. Sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine 31.12.2021. godine do datuma predaje finansijskih izvještaja za 2021. godinu

U periodu od 31.12.2021. godine do datuma usvajanja i predaje finansijskih izvještaja za 2021. godinu nije se dogodio značajniji postbilansni događaj u smislu MRS 10 - Događaji nakon izvještajnog perioda.

2. Procjena očekivanog budućeg razvoja pravnog lica

U skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima („Službene novine Federacije BiH“ broj 8/05), članom 85. Statuta Društva, te članovima 3. i 6. Pravilnika o planiranju Dioničkog društva BH Telecoma, sačinjen je Trogodišnji Plan poslovanja Dioničkog društva BH Telecom Sarajevo za period 2022. – 2024. godina i usvojen na Skupštini Društva održanoj 18.03.2022. godine.

Trogodišnji plan poslovanja Dioničkog društva BH Telecom Sarajevo predstavlja osnov poslovnih aktivnosti Društva i predstavlja dokument za donošenje poslovnih odluka, definisanje razvojnih projekata i za efikasno upravljanje svim važnim poslovno – funkcionalnim segmentima.

Trogodišnji plan poslovanja za period 01.01.2022. – 31.12.2024. godina (u daljem tekstu Plan), sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o planiranju u Dioničkom društvu BH Telecom Sarajevo i Strategijom za period 2021. – 2025. godina.

Trogodišnji plan poslovanja za period 01.01.2022. – 31.12.2024. godine je rađen u uslovima neizvjesnosti izazvanih pojavom i širenjem virusa Covid-19. U vrijeme sačinjavanja Plana bilo je teško predvidjeti razvoj situacije – stabilizacija globalnog zdravstvenog stanja, ublažavanja epidemioloških mjera, privredna kretanja, ponašanje konkurencije, potrošačku moć korisnika i ostale tržišne uslove.

Pregled planiranog prihoda, rashoda, dobiti i investicionih ulaganja prikazana je u sljedećoj tabeli:

(u 000 KM)

R.B.	OPIS	Trogodišnji plan poslovanja		
		2022.	2023.	2024.
	1	2	3	4
1.	UKUPAN PRIHOD U 000 KM	493.653	502.818	513.605
2.	UKUPAN RASHOD U 000 KM	440.298	450.334	450.600
3.	DOBIT (1-2) U 000 KM	53.355	52.484	63.005
4.	PLAN INVESTICIONIH ULAGANJA U 000 KM	255.541	138.473	144.077

3. Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem

BH Telecom d.d. Sarajevo u 2021. godini nije imao i nema saznanja u vezi budućih aktivnosti istraživanja i razvoja u smislu MRS 38.

4. Informacije o otkupu vlastitih dionica i udjela

BH Telecom d.d. Sarajevo nije sticao vlastite dionice u 2021. godini.

5. Informacije o poslovnim segmentima pravnog lica

BH Telecom prati pokazatelje poslovanja po svojim poslovnim područjima organizovanim po geografskom principu, i to za: Generalnu Direkciju, Direkciju Sarajevo, Direkciju Tuzla, Direkciju Zenica, Direkciju Mostar, Direkciju Bihać, Direkciju Goražde, Direkciju Travnik, Direkciju Brčko i Direkciju Banja Luka.

Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 8 – Poslovni segment predviđa da pravna lica identificiraju operativne segmente, odnosno izvještavaju o rezultatima poslovanja, te imovini i obavezama operativnih segmenata.

U 2021. godini Društvo u smislu MSFI 8 je imalo jedan poslovni segment - BH Telecom.

6. Korištene finansijske instrumente ako je to značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnog lica

Društvo nema kreditnih zaduženja niti je koristilo finansijske instrumente koji su značajni za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnog lica.

7. Ciljevi i politike pravnog lica u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita

Društvo je u svom poslovanju izloženo svim vrstama neizvjesnosti i promjena kojima je podložna industrija telekomunikacija i informacionih tehnologija. Da bismo uspješno poslovali u ovom nestabilnom okruženju važno je da pravovremeno prepoznamo rizike i iskoristimo potencijalne prilike. Upravljanje finansijskim rizicima usmjereno je na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na naš finansijski položaj i performanse.

Naš sistem upravljanja rizicima i prilikama zasnovan je na globalno primjenjivom standardu upravljanja rizicima ISO 31000 i pokriva četiri klase rizika: strateške, operativne, finansijske i rizike usklađenosti. Politika upravljanja rizicima i prilikama predstavlja integrisani pristup identifikaciji, procjeni i evaluaciji rizika i prilika u Društvu.

Sve osnovne organizacione jedinice Društva izrađuju kvartalne izvještaje o rizicima u skladu sa usvojenom metodologijom za identifikaciju i procjenu rizika. Rizici se procjenjuju uzimajući u obzir njihov uticaj na postavljene strateške i operativne ciljeve Društva i vjerovatnoću njihovog pojavljivanja. Nakon identifikacije i procjene rizika sačinjavaju se planovi tretiranja rizika za smanjenje negativnog uticaja ili smanjenje vjerovatnoće pojavljivanja rizika. Izvještaj o ključnim rizicima Društva usvaja Uprava Društva na prijedlog Odbora za rizike. Odjel interne revizije redovno obavlja reviziju iz oblasti upravljanja rizicima u cilju procjene funkcionalnosti i efektivnosti uspostavljenog sistema.

Politike upravljanja finansijskim rizicima uspostavljene su kako bi se pravovremeno identificirali i procijenili: cjenovni, kreditni, tržišni i rizik likvidnosti kojima je Društvo izloženo, a u cilju zaštite od rizika i kontrole eventualnog negativnog uticaja ovih rizika.

Godišnji izvještaj o poslovanju BH Telecom d.d Sarajevo za 2021. godinu

8. Izloženost pravnog lica cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica

Cjenovni rizik se odnosi na rizik od promjene cijene kapitala, odnosno promjenu tržišnih kamatnih stopa. Rizik od promjene kamatnih stopa se odnosi na promjenu tržišnih kamatnih stopa koji direktno utiče na gotovinski tok i finansijski položaj Društva. Budući da Društvo nema značajnu imovinu čiji prihodi ovisi o visini tržišne kamatne stope, samim tim nije značajno izloženo navedenom riziku.

Važećim planom poslovanja predviđeno je da se Društvo finansira iz vlastitih izvora, pa samim tim ne postoji mogućnost utjecaja kreditnog rizika. S druge strane, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima (nedozvoljene aktivnosti) Društvo nije dozvoljeno davanje kredita pa samim tim nema ni ovu vrstu rizika kao davalac kredita.

Valutni rizik se odnosi na izloženost riziku od promjene kursa stranih valuta. Budući da se većina poslovnih transakcija obavlja u nacionalnoj valuti (konvertibilna marka) i euru za koji je konvertibilna marka vezana fiksnim deviznim kursom, valutni rizik ima malu značajnost.

Društvo u skladu sa internim Procedurama, vodi aktivnu politiku upravljanja novčanim sredstvima a USD sredstva se prate sa posebnom pažnjom budući da su podložna čestim promjenama kursa, te se aktivnim upravljanjem novčanim sredstvima vodi računa da Društvo ne bi došlo u situaciju negativnih kursnih razlika.

Rizik likvidnosti se odnosi na mogućnost/nemogućnost izmirivanja kratkoročnih obaveza. Pandemija korona virusa je dovela do smanjenog priliva novca uslijed smanjenja broja korisnika izazvanog prekidom rada pravnih lica/obrtnika i smanjenja kupovne moći fizičkih lica radi čega se pojavio rizik izmirivanja obaveza. Politika Društva je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata za ispunjenje obaveza u doglednoj budućnosti i na taj način svesti rizik likvidnosti na minimalan.

9. Mjere poduzete na zaštiti životne sredine i primijenjena pravila korporativnog upravljanja

U skladu sa članom 42. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 15/21) Društvo je obavezno u Godišnjem izvještaju o poslovanju posebno dati opis mjera poduzetih na zaštiti životne sredine i prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja.

9.1. Mjere poduzete na zaštiti životne sredine

BH Telecom je tokom 2021. godine u smislu provođenja mjera zaštite čovjekove okoline, a u domenu izgradnje i eksploatacije telekomunikacione opreme, provodio niz aktivnosti kao što su pribavljanje Sistemskih ispitivanja i Elaborata o uticaju baznih stanica na životnu okolinu sa izjavama o sigurnosti. Vršena je modernizacija mreža pri čemu je starija tehnologija mijenjana sa novijom tehnologijom koja troši manje energije, te ima manju disipaciju toplote i CO₂. Korištene su funkcionalnosti na sistemima koje omogućavaju uštede el. energije te time povećanje energetske efikasnosti opreme. Implementirani su projekti na zamjenu energetskih sistema koji imaju veći stepen efikasnosti, a također u postupku je zamjena klimatizacijskih sistema sa rashladnim medijima koji negativno utiču na zaštitu životne sredine. U toku su intenzivne aktivnosti na izradi tenderske dokumentacije za realizaciju solarnih sistema na velikim objektima BH Telecoma sa ravnim krovovima kao i izrada idejnih i glavnih projekata za opremanje 30-tak baznih stanica sa solarnim sistemima. Pored ovoga u toku je izrada tenderske dokumentacije za električne punionice u cilju stvaranja preduslova za veće korištenje električnih automobila u društvu. Ove punionice bi se instalirale na parking prostore velikih objekata BH Telecoma po regionalnim direkcijama (1 punionica za svako sjedište Direkcije BH Telecoma.)

9.2. Primijenjena pravila korporativnog upravljanja

BH Telecom d.d. Sarajevo posluje u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja koji je usvojen na 55. (redovnoj) Skupštini dioničara održanoj 27.06.2019. godine.

Godišnji izvještaj o poslovanju BH Telecom d.d Sarajevo za 2021. godinu

U skladu sa istom, Društvo obezbeđuje blagovremeno objavljivanje i javnost informacija o pitanjima vezanim za Društvo, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira, Pravilnikom o upravljanju dioničkim društvima, Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanja na tržištu vrijednosnih papira, aktima Komisije za vrijednosne papire, pravilima organizovanog tržišta na koje je Društvo uključeno i aktima Društva, kojim se omogućava jednak pristup informacijama dioničarima, investitorima i ostalim nositeljima interesa.

Komunikacija sa javnošću zasniva se na principima istinitosti, tačnosti, potpunosti podataka, blagovremenosti, jednake dostupnosti, jačanja povjerenja i ekonomičnosti, kako bi se dioničari, zainteresovani investitori, kupci i dobavljači, državni organi i šira javnost na istinit i objektivna način upoznali sa činjenicama i događajima od značaja za poslovanje Društva. Javnost informacija se postiže objavljivanjem, dostavljanjem, kao i omogućavanjem uvida u određene isprave. Objavljivanje se vrši putem web stranice Društva i/ili dnevnim novinama, kao i drugim medijima.

Za obezbjeđenje transparentnosti u poslovanju odgovorna je Uprava Društva.

Osnovni principi korporativnog upravljanja BH Telecoma (Društva) su sljedeći:

- transparentnost poslovanja,
- jasne procedure za rad Skupštine, Nadzornog odbora, Uprave Društva i Odbora za reviziju Društva,
- izbjegavanje sukoba interesa,
- efikasna unutarnja kontrola i
- efikasan sistem odgovornosti.

Cilj usvojenih principa korporativnog upravljanja je poboljšanje poslovnog razvoja Društva na dobrobit svih interesnih skupina, te da se utvrđenim principima i uvođenjem dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja obezbijedi:

- sistem mehanizama za određivanje ciljeva Društva, sredstava za njihovu realizaciju i praćenje efekata,
- osnove za efikasnu primjenu principa korporativnog upravljanja,
- ravnoteža utjecaja interesnih skupina,
- trajan i konzistentan sistem kontrole rada Uprave Društva i zaštite investitora,
- odgovornost organa Društva,
- jačanje povjerenja dioničara i investitora u Društvo, te ravnopravan tretman dioničara,
- objavljivanje informacija i transparentnost poslovanja,
- efikasno korištenje resursa Društva, kao i
- povjerenje u poslovanje i rad Društva.

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja BH Telecom d.d. Sarajevo za godinu koja je završila 31. decembra 2021.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima. Iz tog razloga Uprava i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje sukladno važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju finansijski položaj Društva i rezultat poslovanja. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

GENERALNI DIREKTOR

mr. Sedin Kahriman, dipl. ing. saob. i kom.

**IZVRŠNI DIREKTOR ZA EKONOMSKO
FINANSIJSKE POSLOVE**

Mirza Odobašić, BA, ecc.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Franca Lehara 7
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
18. april 2022. godine

Izveštaj neovisnog revizora

Dioničarima BH Telecom d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja BH Telecom d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2021. godine, izvještaj o bilansu uspjeha, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, i napomene uz finansijske izvještaje, koje sadrže i sažeti prikaz značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2021. godine, te njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu s Međunarodnim Kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

**MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS**

since 1845

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno D TTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). D TTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obavezivati na određene radnje u odnosu na treće strane. D TTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža D TTL. Detaljan opis D TTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. Sarajevo i Deloitte Advisory Services d.o.o., Sarajevo sa svojim podružnicama Deloitte d.o.o. Sarajevo – Podružnica Banja Luka i Deloitte Advisory Services d.o.o., Sarajevo – Podružnica Banja Luka pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina“, subjekti povezani pod krovom društva Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim pružiocima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvataju usluge revizije i savjetovanja, poslovnog savjetovanja, finansijskog savjetovanja, savjetovanja u području upravljanja rizicima te porezne i povezane usluge koje pruža više od 90 domaćih i specijaliziranih inostranih stručnjaka.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Priznavanje prihoda

Pogledajte Napomenu 3. „Sažetak temeljnih računovodstvenih politika – priznavanje prihoda“ i Napomenu 6. „Prihodi od prodaje“ za detalje računovodstvenih politika za priznavanje prihoda i analizu prihoda. U Izvještaju o bilansu uspjeha iskazani su prihodi iz osnovne djelatnosti Društva u iznosu od 453.591 hiljade KM.

Priznavanje prihoda prepoznali smo kao ključno revizijsko pitanje jer postoji inherentni rizik u industriji oko tačnosti prihoda koje bilježe informatički sistemi naplate s obzirom na složenost sistema i veliku količinu podataka koji sistemi obrađuju, uticaja stalnih promjena cjenovnih i tarifnih modela, te primjene zahtjeva Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 15 – Prihodi na temelju ugovora s kupcima (MSFI 15).

U skladu sa tim, primjena MSFI 15 smatra se složenom i u određenoj mjeri se temelji na procjenama i pretpostavkama, što je rezultiralo time da je priznavanje prihoda bilo od posebne važnosti za našu reviziju.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Imajući u vidu visok stepen složenosti, procjene i pretpostavki koji se koriste u procesu priznavanja prihoda, procijenili smo procese i kontrole Društva za priznavanje prihoda kao dio naše revizije. Naš pristup reviziji uključivao je testiranje kontrola i provođenje detaljnih revizorskih procedura, uključujući sljedeće:

- Pregled računovodstvenih politika, značajnih pretpostavki i procjena vezanih za priznavanja prihoda;
- Testiranje IT okruženja u kojem se nalaze sistemi naplate, uključujući kontrole prenosa podataka između različitih IT aplikacija;
- Testiranje ključnih kontrola tačnosti izračuna i raspodjele prihoda u skladu sa zahtjevima MSFI 15 u odvojivim elementima;
- Testiranje tačnosti obračuna računa kupca i evidentiranih pripadajućih transakcija testiranjem uzorka faktura;
- Procjena tačnosti i potpunosti prezentacije i objavljivanja u priloženim finansijskim izvještajima.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne pokriva ostale informacije.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i pritom razmotriti da li su ostale informacije značajno proturječne s finansijskim izvještajima ili našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešno prikazanim. U vezi s Izvještajem Uprave i Pravilima korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnji izvještaj, izvršili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ti postupci uključuju ispitivanje da li Izvještaj Uprave i Pravila korporativnog upravljanja uključuju potrebne objave kako je propisano članovima 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Na osnovu postupaka izvršenih tokom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnosti procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1) Informacije uključene u ostale informacije su konzistentne, u svim značajnim odrednicama, sa priloženim finansijskim izvještajima.
- 2) Izvještaj Uprave je pripremljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 42. Zakona o računovodstvu.
- 3) Pravila korporativnog upravljanja su pripremljena, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 43. Zakona o računovodstvu.

Ostale informacije (nastavak)

Na osnovu poznavanja i razumijevanja Banke i njenog okruženja, koje smo stekli tokom naše revizije finansijskih izvještaja, nismo ustanovili nikakve materijalno pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

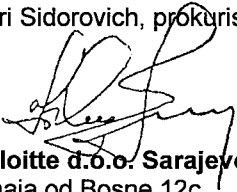
Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopćiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopćenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopćenja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Yuri Sidorovich, prokurista

Deloitte d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne 12c
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
18. april 2022. godine

Sabina Softić, partner i ovlaštenu revizor

BH Telecom d.d. Sarajevo

Izveštaj o bilansu uspjeha za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2021.	2020.
Prihodi od prodaje	6	453.591	438.314
Ostali prihodi	7	8.380	9.528
Ukupno operativni prihodi		<u>461.971</u>	<u>447.842</u>
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i proizvodnje u toku		(614)	577
Kapitalizirani vlastiti rad	8	6.631	6.263
Troškovi materijala i nabavna vrijednost prodane robe		(47.919)	(51.084)
Troškovi zaposlenih	8	(120.709)	(121.596)
Amortizacija	14, 15, 16	(92.272)	(95.239)
Ostali operativni troškovi	9	(137.653)	(135.216)
Ukupno operativni rashodi		<u>(392.536)</u>	<u>(396.295)</u>
Rezultat od operativnih aktivnosti		<u>69.435</u>	<u>51.547</u>
Finansijski prihodi	10	4.267	4.392
Finansijski rashodi	11	(3.574)	(3.904)
Neto finansijski prihodi		693	488
Dobit prije poreza		70.128	52.035
Porez na dobit	12	(6.811)	(4.856)
Dobit za godinu		63.317	47.179
Zarada po dionici (u KM)	13	0,998	0,743

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2021.	2020.
Dobit za godinu		<u>63.317</u>	<u>47.179</u>
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak): <i>Stavke koje neće naknadno biti reklasifikovane u bilans uspjeha:</i>			
Aktuarski gubitak	27	(131)	(722)
Neto promjene u fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	1.640	(5.920)
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak) umanjen za porez na dobit		<u>1.509</u>	<u>(6.642)</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		<u>64.826</u>	<u>40.537</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo

Izveštaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2021. godine
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31.12.2021	31.12.2020
SREDSTVA			
Dugotrajna sredstva			
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	590.501	599.519
Imovina s pravom korištenja	15	76.321	83.714
Avansi za materijalna i nematerijalna sredstva		124	135
Nematerijalna sredstva	16	63.273	61.469
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	12.009	10.369
Ulaganja u pridružena lica	18	2.240	3.042
Kreditni kupcima	19	9.595	9.430
Kreditni zaposlenim	20	567	748
Dugoročni depoziti	21	69.839	41.953
Odgođena poreska sredstva	12	5.677	5.769
Razgraničena dugoročna kamata za nabavku opreme	24	49	215
Ukupno dugotrajna sredstva		<u>830.195</u>	<u>816.363</u>
Tekuća sredstva			
Kreditni kupcima	19	30.584	30.273
Kreditni zaposlenim	20	145	171
Zalihe	23	22.053	22.560
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	24	60.321	55.277
Ugovorna imovina	34	9.661	9.422
Pretplata poreza na dobit	22	2.866	6.627
Kratkoročni depoziti	25	196.772	253.522
Unaprijed plaćeni troškovi	24	311	463
Novac i novčani ekvivalenti	26	54.694	37.002
Ukupno tekuća sredstva		<u>377.407</u>	<u>415.317</u>
Ukupno sredstva		<u>1.207.602</u>	<u>1.231.680</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo

Izveštaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2021. godine (nastavak)
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

KAPITAL I OBAVEZE		31.12.2021.	31.12.2020.
Kapital			
Upisani kapital	27	634.574	634.574
Zakonske rezerve	27	306.646	310.324
Rezerve fer vrijednosti	27	(6.525)	(8.165)
Akumulirana dobit	27	59.863	78.996
Ukupno kapital i rezerve		<u>994.558</u>	<u>1.015.729</u>
 OBAVEZE			
Dugoročne obaveze			
Odgođeni prihod	28	477	886
Odgođene porezne obaveze	12	1.101	460
Obaveze za primanja zaposlenih	29	18.364	17.954
Rezervisanja za sudske sporove	30	5.069	5.704
Obaveze za najam	31	67.897	73.898
Ostale obaveze	35	3.431	6.864
Ukupno dugoročne obaveze		<u>96.339</u>	<u>105.766</u>
 Tekuće obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	32	32.283	29.484
Obračunati troškovi	33	28.477	28.151
Odgođeni prihod	28	6.579	5.978
Ugovorne obaveze	34	2.570	2.183
Obaveze za primanja zaposlenih	29	15.842	15.485
Obaveze za najam	31	9.839	9.920
Ostale obaveze	35	21.115	18.984
Ukupno tekuće obaveze		<u>116.705</u>	<u>110.185</u>
 Ukupno obaveze		<u>213.044</u>	<u>215.951</u>
 UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		<u>1.207.602</u>	<u>1.231.680</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo

Izveštaj o promjenama u kapitalu za godinu koja je završila 31. decembra 2021.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Akumulirana dobit	Ukupno
Na dan 31.12.2019.	634.574	310.324	(2.245)	68.519	1.011.172
Dobit za godinu	-	-	-	47.179	47.179
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(5.920)	(722)	(6.642)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	(5.920)	46.457	40.537
Objavljene dividende (Napomena 27.)	-	-	-	(36.000)	(36.000)
Ukupno transakcije sa vlasnicima	-	-	-	(36.000)	(36.000)
Usklađenje	-	-	-	20	20
Na dan 31.12.2020.	<u>634.574</u>	<u>310.324</u>	<u>(8.165)</u>	<u>78.996</u>	<u>1.015.729</u>
Dobit za godinu	-	-	-	63.317	63.317
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	1.640	(131)	1.509
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	1.640	63.186	64.826
Objavljene dividende (Napomena 27.)	-	(3.678)	-	(82.319)	(85.997)
Ukupno transakcije sa vlasnicima	-	(3.678)	-	(82.319)	(85.997)
Na dan 31.12.2021.	<u>634.574</u>	<u>306.646</u>	<u>(6.525)</u>	<u>59.863</u>	<u>994.558</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo

Izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

		<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
POSLOVNE AKTIVNOSTI			
Dobit prije oporezivanja		70.128	52.035
<i>Usklađenje za:</i>			
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine	14,15,16	92.272	95.239
Amortizacija rezervnih dijelova	9	126	148
Gubici od otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	9	1.384	1.670
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, neto	9	1.177	1.869
Otpisi i korekcije vrijednosti zaliha	9	2.370	2.103
Prihodi od usklađenje vrijednosti novčanih sredstava	7	(4)	(72)
Prihodi od usklađenje vrijednosti ostalih potraživanja	7	(14)	11
Neto povećanje rezervisanja za sudske sporove	7	(635)	(17)
Neto povećanje obaveza za zaposlene	9	6.532	6.361
Umanjenje vrijednosti kratkoročnih depozita	7	(438)	(1.051)
Umanjenje vrijednosti dugoročnih depozita	9	14	(579)
Umanjenje vrijednosti kredita datih kupcima	7	(105)	124
Umanjenje vrijednosti kredita datih zaposlenim	7	(12)	2
Amortizacija odgođenog prihoda od donacija	7	(515)	(673)
Naknadno odobreni rabati	7	(2.005)	(1.245)
Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha	7	(1.018)	(720)
Neto finansijski prihodi	10,11	(693)	(488)
Novčani tokovi prije promjena u kapitalu		168.564	154.717
<i>Promjene u:</i>			
Zalihama		(169)	(3.622)
Potraživanjima od kupaca i ostalim potraživanjima		(5.072)	31.480
Kreditima datih kupcima, neto		(372)	(2.665)
Obavezama prema dobavljačima i ostalim obavezama		3.803	(24.937)
Odgođenom prihodu		707	50
Promjena u ugovornoj imovini i obavezama, neto		148	(61)
Rezervisanjima		(6.139)	(5.676)
Novčani tok ostvaren u poslovnim aktivnostima		161.470	149.286
Plaćene kamate		(3.574)	(3.870)
Plaćeni porez na dobit		(2.319)	(6.028)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima		155.577	139.388
Ulagačke aktivnosti			
Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme	14	(72.076)	(49.009)
Nabavke nematerijalne imovine	16	(4.508)	(4.194)
Prilivi od prodaje nekretnine, postrojenja i oprema		315	246
(Povećanje) / smanjenje dugoročnih depozita		(27.900)	30.500
Smanjenje / (povećanje) kratkoročnih depozita		57.189	(60.159)
Naplate kredita datih zaposlenim		221	232
Primljena kamata		4.267	4.358
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima		(42.492)	(78.026)
Finansijske aktivnosti			
Isplaćena dividenda		(85.729)	(35.980)
Plaćanja za najam		(10.682)	(9.184)
Primljena dividenda		1.018	720
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima		(95.393)	(44.444)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		17.692	16.918
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		37.002	20.084
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine		54.694	37.002

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, od 28. decembra 2001. godine, Javno preduzeće PTT BH saobraćaj je reorganizovano i formirana su dva nova pravna subjekta i to: JP BH Pošta Sarajevo i JP BH Telecom Sarajevo. Društvo posluje od 1. januara 2002. godine.

Rješenjem Kantonalnog suda Sarajevo, broj UF/I-520/04 od 12. marta 2004. godine, registrovano je dioničko društvo BH Telecom Sarajevo ("BH Telecom" ili "Društvo"), sa sjedištem u Sarajevu, Obala Kulina bana 8. Društvo je dana 30. juna 2014. godine promijenilo sjedište i od tada posluje na adresi: Franca Lehara 7, Sarajevo.

Društvo pruža telekomunikacijske usluge na lokalnom, državnom i međunarodnom nivou kroz usluge fiksne telefonije, mobilne telefonije, usluge interneta (BIHNET), prenosa podataka (BIHPAK) i YPTV Televizije. Djelatnost Društva je organizovana putem 10 organizacionih dijelova - poslovnih područja.

Dionice Društva kotiraju na Sarajevskoj berzi.

Na dan 31. decembra 2021. godine Društvo je imalo 3.104 zaposlenih, od čega je 3.095 radnika i 9 pripravnika (31. decembar 2020.: 3.166 zaposlenih, od čega je 3.164 radnika i 2 pripravnika).

Organi upravljanja

U periodu od 1. januara 2021. do datuma ovog izvještaja, organe upravljanja činili su:

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora

(saziv v.d. članova Nadzornog odbora od 18.12.2020. – 18.03.2021. godine, 19.04. – 19.07.2021. godine, 30.08. – 30.11.2021. godine i 30. 11.2021. – 28.02.2022. godine)

1. Mugdim Mandžuka, v.d. predsjednik
2. Almina Pilav, v.d. zamjenica predsjednika
3. Nedin Dedić, v.d. član
4. Mirko Rogić, v.d. član
5. Haris Delizaimović, v.d. član
6. Fuad Cuplov, v.d. član

Članovi Uprave Društva

1. Sedin Kahriman, generalni direktor
2. Muamer Hadžović, izvršni direktor Izvršne direkcije za razvoj poslovanja
3. Samir Jusufović, izvršni direktor Izvršne direkcije za pravne poslove, upravljanje organizacijom i ljudskim resursima
4. Adnan Huremović, izvršni direktor Izvršne direkcije za tehnologiju i razvoj servisa
5. Mirza Odošić, izvršni direktor Izvršne direkcije za ekonomsko finansijske poslove
6. Kemal Avdagić, izvršni direktor Izvršne direkcije za investicije
7. Samira Čerim, izvršna direktorica Izvršne direkcije za informacione tehnologije

Članovi Odbora za reviziju

1. Fatima Obhođaš, predsjednica
2. Dika Hodžić, član
3. Esad Osmanbegović, član

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

2.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje:

- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“, MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanja“, MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i MSFI 16 „Najmovi“ – Reforma referentne kamatne stope – Faza 2, usvojeno u EU 13. januara 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene MSFI 16 „Najmovi“ – Koncesije za najam povezane s Covid-19 nakon 30. juna 2021. godine, usvojeno u EU 30. augusta 2021. godine (na snazi od 1. aprila 2021. godine za finansijske godine koje počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ – Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9, usvojeno u EU 16. decembra 2020. godine (datum isteka privremenog izuzeća od MSFI 9 produženo je sa 1. januara 2021. na godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva.

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- Izmjene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi prije namjeravane uporabe, usvojeno u EU 28. juna 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),
- Izmjene MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora, usvojeno u EU 28. juna 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.);
- Izmjene MSFI 3 „Poslovna spajanja“ – Reference na konceptualni okvir s izmjenama i dopunama MSFI 3, usvojeno u EU 28. juna 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“, uključujući izmjene i dopune MSFI 17, usvojeno u EU 19. novembra 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene i dopune različitih standarda zbog „Poboljšanja MSFI-jeva (ciklus 2018.-2020.)“ koji proizilaze iz godišnjeg projekta poboljšanja MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41) prvenstveno s ciljem uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja formulacija – usvojeno u EU 28. juna 2021. godine (Izmjene MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41 na snazi su za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022. Izmjene MSFI 16 se odnose samo na ilustrativne promjere, tako da nije naveden datum stupanja na snagu),
- MSFI 14 „Regulisana vremenska razgraničenja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.) – Europska komisija odlučila je ne pokretati postupak odobrenja ovog privremenog standarda i pričekati konačni standard,
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni (nastavak)

- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objavljivanje računovodstvenih politika (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija računovodstvenih procjena (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MRS 12 „Porezi na dobit“ – Odgođeni porezi povezani s imovinom i obavezama koji proizlaze iz pojedinačne transakcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vrijeme do okončanja istraživačkog projekta o kapitalnoj metodi),
- Izmjene MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Prva primjena MSFI 17 i MSFI 9 – Usporedne informacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.).

Društvo je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (“MSFI”). Finansijski izvještaji su odobreni od Uprave Društva dana 18. aprila 2022. godine.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Priznavanje prihoda

Prihodi Društva kombiniraju sljedeće linije proizvoda:

- mobilne usluge: uključujući i prihode generirane od dolaznih i odlaznih poziva (pozivi, SMS i podaci), naknade za pristup mreži, usluge s dodanom vrijednošću, prihodi od kupaca iz drugih mreža (roaming), prihoda od Service provider i od dijeljenja mreže, internet;
- prodaja robe: uključujući prihode od subvencioniranih i nesubvencioniranih prodaja robe;
- fiksne usluge: uključujući prihode od tradicionalne fiksne telefonije, fiksne širokopojasne usluge, mreže i rješenja i prihode od usluga za prijenosnike (nacionalne i međunarodne interkonekcije, razdvajanje i veleprodaju telefonskih linija), internet, usluge programskog sadržaja;
- ostali prihodi: uključujući prihode iznajmljivanje poslovnih prostora i zemljišta i razni drugi prihodi.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda (nastavak)

U nastavku je prikazan model od pet koraka koji se primjenjuje za priznavanje prihoda od ugovora s kupcima:

1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
2. korak: utvrditi obveze isporuke u ugovoru
3. korak: utvrditi cijenu transakcije
4. korak: dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
5. korak: priznati prihode kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknade u ugovoru na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu.

Za ugovore koji sadrže više od jedne obveze isporuke (ugovore s više elemenata), Društvo cijenu transakcije raspoređuje na obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Pojedinačna prodajna cijena (*stand-alone selling price* - SSP) je cijena po kojoj bi Društvo zasebno kupcu prodalo obećanu robu ili uslugu.

Dodjela na temelju relativne pojedinačne prodajne cijene obavlja se na sljedeći način: Najprije se pojedinačna prodajna cijena obveze isporuke dijeli sa zbrojem pojedinačnih prodajnih cijena svih obveza isporuke. Taj se omjer zatim množi s cijenom transakcije. Rezultat je relativna pojedinačna prodajna cijena.

Prihodi se priznaju kada su obveze isporuke zadovoljene prijenosom kontrole obećane robe ili usluge na kupca. Kontrola nad robom (npr. prodaja opreme) prenosi se kada se roba isporuči kupcu, kupac u potpunosti raspolaže robom i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na kupčevo prihvaćanje robe. Isporuka je obavljena kada je roba otpremljena na određenu lokaciju, a rizici zastarijevanja i gubitka preneseni su na kupca. Kontrola nad robom obično se prenosi u određenom trenutku.

Kontrola nad uslugama (npr. prodaja telekomunikacijskih usluga, usluga održavanja, prodaje licenci itd.) prenosi se tokom vremena ili u određenom trenutku, što utječe na iskazivanje prihoda. Prihodi od pružanja usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene. Ako se realizacija usluge proteže na više od jednog razdoblja, metoda inputa (na temelju nastalih troškova) i metoda outputa (na temelju isporučenih jedinica/poslova) koriste se za mjerenje napretka do konačnog izvršenju.

Metoda outputa koristi se u uslugama za masovno tržište (npr. glasovne i podatkovne usluge koje se mjesečno pružaju korisnicima) kao i u sistemskim rješenjima (npr. ugradnja opreme, kada vremensko razdoblje između početka rada i isporuke usluge nije predugo i / ili kada obje strane obavljene poslove redovno potvrđuju). Metoda inputa se uglavnom koristi za složena sistemska rješenja (npr. za razvoj rješenja prilagođenog pojedinom kupcu koje traje duže vrijeme), pri čemu se prihodi priznaju mjesečno na temelju nastalih troškova kako bi se prikazao napredak do konačnog izvršenja u razdobljima u kojima međusobne potvrde još uvijek nisu dospjele.

Ukupni iznos cijene transakcije raspoređen na obaveze isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene) na dan 31. decembra 2021. godine je 2.570 hiljada KM (Napomena 34.). Društvo očekuje da će taj iznos priznati kao prihod u sljedećih 24 mjeseca. Kada se prihod priznaje tokom vremena u skladu s obračunatim prihodom, Društvo koristi mogućnost neobjavlivanja neplaćene cijene transakcije dodijeljene obvezama isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene). Prilikom određivanja cijene transakcije, Društvo usklađuje obećani iznos naknade za učinke vremenske vrijednosti novca, ako vrijeme plaćanja koje su ugovorne strane ugovorile (eksplicitno ili implicitno) klijentu ili Društvu omogućuju značajnu korist od financiranja prijenosa robe ili usluga kupcu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda (nastavak)

Društvo koristi mogućnost da ne razmatra značajnu komponentu financiranja ako je maksimalno razdoblje između isporuke robe ili pružanja usluge i plaćanja od strane kupca godinu dana ili manje. Također, u skladu s politikom Društva, ako će iznos komponente financiranja premašiti 5% od ukupne cijene transakcije ugovora, pretpostavlja se da to znači da će se takva komponenta financiranja smatrati značajnom. Nasuprot tome, ako je iznos 5% ili manji, Društvo može zaključiti da se komponenta financiranja neće smatrati značajnom. Na temelju tih kriterija Društvo nije utvrdilo značajnu komponentu finansiranja u ugovorima s kupcima.

Standardom se utvrđuje računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora s kupcima. Međutim, postoji mogućnost primjene standarda i na portfelj ugovora, ako: ugovori objedinjeni u portfelj imaju slična obilježja i primjenom standarda na portfelj ne dolazi do bitno drugačijeg rezultata u odnosu na računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora.

Društvo iskazivanje prihoda u skladu s MSFI-jem 15 primjenjuje na portfelje ugovora i na pojedinačne ugovore. Standard se primjenjuje na portfelje ugovora za proizvode za masovno tržište, dok se za posebna rješenja primjenjuje na razini pojedinačnih ugovora. Portfelji su definirani unutar svakog relevantnog područja poslovanja i uspostavljeni su u skladu s uobičajenim zahtjevima za usklađenjem po pojedinačnim ugovorima.

Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u trenutku kad su utvrđena prava Društva na primitak dividende.

Troškovi sticanja pretplatnika, oglašavanje i povezani troškovi

Troškovi sticanja i zadržavanja pretplatnika priznaju se kao rashod u razdoblju u kojem su nastali. Dodatni troškovi stjecanja ugovora koji ne bi nastali da ugovor nije stečen (provizija od prodaje, novčani bonusi za stjecanje novih i zadržavanje dosadašnjih kupaca) se kapitaliziraju jer se očekuje njihov povrat u budućem periodu. Troškovi oglašavanja, promocije, sponzorstva, komunikacijski i brand marketing priznaju se kao rashod u razdoblju nastanka.

Najmovi

Društvo primjenjuje MSFI 16 „Najmovi“ a detalji računovodstvenih politika u skladu s MSFI 16 prikazani su u nastavku.

Društvo kao najmoprimac

Društvo procjenjuje da li je ugovor predstavlja najam ili sadrži najam, na početku ugovora.

Obaveza po najmu se prvobitno mjeri sadašnjom vrijednošću plaćanja najma koje se ne isplaćuje na datum početka, diskontuje se primjenom stope implicitne u najmu. Ako se ta stopa ne može lako utvrditi, najmoprimac koristi svoju inkrementalnu stopu. Plaćanja najma uključena u mjerenje obaveze po najmu uključuju:

- Fiksna plaćanja najma (uključujući suštinski fiksna plaćanja), umanjena za sve poticaje za najam;
- Varijabilna plaćanja najma koje ovise o indeksu ili stopi, inicijalno mjerene indeksom ili stopom na dan početka;
- Iznos za koji se očekuje da će ga najmoprimac platiti prema garancijama zaostale vrijednosti;
- Cijena izvršenja opcije kupovine, ako je najmoprimac razumno siguran da će iskoristiti opcije; i
- Plaćanje penala za raskid najma, ako trajanje najma odražava korištenje mogućnosti za raskid najma.

Obaveza po najmu iskazana je u zasebnoj napomeni u izvještaju o finansijskom položaju.

Obaveza po najmu naknadno se mjeri povećanjem knjigovodstvene vrijednosti koja odražava kamate na obaveze po najmu (primjenom metode efektivne kamate) i smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti koja odražava izvršena plaćanja najma.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Društvo kao najmoprimac (nastavak)

Društvo preispituje obavezu po najmu (i vrši odgovarajuće usklađivanje odgovarajuće imovine s pravom korištenja) kad god:

- Trajanje najma se promijenilo ili je došlo do značajnog događaja ili promjena okolnosti koje rezultiraju promjenom procjene ostvarivanja opcije kupovine, u tom slučaju obaveza po najmu se ponovo mjeri diskontovanjem revidiranih plaćanja najma korištenjem revidirane diskontne stope.
- Plaćanja najma mijenjaju se zbog promjena indeksa ili stope ili promjene očekivane isplate ispod garantovane preostale vrijednosti, u kojim slučajevima obaveza po najmu se ponovo mjeri diskontovanjem revidiranih plaćanja najma koristeći nepromijenjenu diskontnu stopu (osim ako se promjene najma ne nastaju zbog promjene promjenjive kamatne stope, u kojem se slučaju koristi revidirana diskontna stopa).
- Ugovor o najmu se modifikuje, a izmjena najma ne obračunava se kao zasebni najam, u kojem se slučaju obaveza po najmu ponovno mjeri na osnovu trajanja najma modifikovanog najma, diskontovanjem evidiranih plaćanja najma, korištenjem revidirane diskontne stope na snazi na datum izmjene.

Društvo nije izvršilo nikakve takve prilagodbe tokom prikazanih perioda.

Imovina s pravom korištenja uključuje početno mjerenje odgovarajuće obaveze po najmu, plaćanja najma izvršenih na dan ili prije početka, umanjeno za sve primljene poticaje za najam i sve početne direktne troškove. Naknadno se mjere po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Kad god Društvo ima obavezu troškova za demontiranje i uklanjanje imovine pod najmom, vraćanje mjesta na kojem se nalazi ili vraćanje predmetne imovine u stanje koje zahtijevaju uslovi i odredbe najma, rezervisanje se priznaje i mjeri prema MRS 37. U mjeri u kojoj se troškovi odnose na imovinu s pravom korištenja, troškovi su uključeni u odgovarajuću imovinu s pravom korištenja, osim ako su ti troškovi nastali za proizvodnju zaliha.

Imovina s pravom korištenja amortizuje se kroz kraće trajanje najma ili vijeka trajanja imovine. Ako najam prenosi vlasništvo nad osnovnom imovinom ili trošak imovine s pravom korištenja odražava da Društvo očekuje da će iskoristiti mogućnost kupovine, povezana imovina s pravom korištenja amortizuje se tokom korisnog vijeka osnovne imovine. Amortizacija počinje na dan početka najma.

Imovina s pravom korištenja predstavljena je u zasebnoj napomeni u izvještaju o finansijskom položaju.

Društvo primjenjuje MRS 36 kako bi utvrdilo je li imovina s pravom korištenja umanjena i vodi bilo koji utvrđeni gubitak od umanjenja vrijednosti kako je opisano u politici „Nekretnine, postrojenja i oprema“.

Kao praktičnu olakšicu, MSFI 16 dopušta najmoprimcu da ne razdvaja komponente koje ne predstavljaju najam, već umjesto toga uzima u obzir bilo koji ugovor o najmu i povezane komponente koje ne predstavljaju najam kao jedan aranžman. Društvo je koristilo ovu praktičnu olakšicu za ugovore kod kojih komponente najma nisu razdvojene od ostalih komponenti. Za ugovore koji sadrže komponentu najma i jednu ili više dodatnih komponenti koje ne predstavljaju najam, Društvo alokira naknadu u ugovoru svakoj komponenti najma na osnovu relativne samostalne cijene komponente najma i ukupne samostalne cijene komponenti koje ne predstavljaju najam.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Društvo kao najmodavac

Društvo sklapa ugovore o najmu kao najmodavac.

Najmovi za koje je Društvo najmodavac klasifikovani su kao finansijski ili operativni najmovi. Kad god uslovi najma uglavnom prenose sve rizike i koristi vlasništva na najmoprimca, ugovor se klasifikuje kao finansijski najam. Svi ostali najmovi se klasifikuju kao operativni najmovi.

Kada je Društvo posredni najmodavac, obračunava glavni najam i podnajam kao dva odvojena ugovora. Podnajam se klasifikuje kao finansijski ili operativni najam s obzirom na imovinu s pravom korištenja koja proizilazi iz glavnog najma.

Prihodi od najma iz operativnog najma priznaju se linearno tokom trajanja odgovarajućeg najma. Početni direktni troškovi nastali u pregovaranju i uređivanju operativnog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u najmu i priznaju se linearno tokom trajanja najma.

Iznosi dospjeli od najmoprimaca u okviru finansijskog najma priznaju se kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Društva u najmove. Prihodi od finansijskog najma raspoređuju se u obračunske periode tako da odražavaju stalnu periodičnu stopu prinosa na neto ulaganja Društva u pogledu najмова.

Kada ugovor uključuje komponente najma i komponente koje ne predstavljaju najam, Društvo primjenjuje MSFI 15 da rasporedi naknadu prema ugovoru na svaku komponentu.

Najmovi se klasifikuju kao finansijski najmovi kad god najmovi prenose suštinski sve rizike i koristi vlasništva na najmoprimca. Svi ostali najmovi klasifikuju se kao operativni najmovi.

Društvo kao najmoprimac

Imovina koja se drži u finansijskom najmu priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti ili, ako je niža, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma, svaka određena na početku najma. Odgovarajuća obaveza prema najmodavcu sadržana je u izvještaju o finansijskom položaju kao obaveza finansijskog najma.

Plaćanja najma raspoređuju se između finansijskih troškova i smanjenja obaveze za najam tako da se postigne stalna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi odmah se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha, osim ako se direktno pripisuju kvalifikovanoj imovini, u kojem slučaju su kapitalizirani u skladu s općom politikom Društva o troškovima posuđivanja (vidi ispod). Potencijalni najmovi se priznaju kao rashod u periodima u kojima su nastali.

Najamnine koje se plaćaju po operativnom najmu terete se na linearni prihod tokom trajanja odgovarajućeg najma, osim ako je druga sistematičnija osnova reprezentativnija vremenskom obrascu u kojem se troše ekonomske koristi od imovine pod najmom. Potencijalne najamnine koje proizilaze iz operativnog najma priznaju se kao trošak u periodu u kojem su nastale.

U slučaju da su primljeni poticaji za najam za sklapanje operativnog najma, takvi se poticaji priznaju kao obaveza. Ukupna korist od poticaja priznaje se kao smanjivanje troškova najma linearno tokom trajanja najma, osim u slučaju kada je druga sistematična osnova reprezentativnija vremenskom obrascu u kojem se troše ekonomske koristi od imovine pod najmom.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Društvo kao najmodavac

Iznosi dospjeli od najmodavaca u okviru finansijskog najma priznaju se kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Društva u najmove. Prihodi od finansijskog najma raspoređuju se u obračunske periode tako da odražavaju stalnu periodičnu stopu prinosa na neto ulaganja Društva u pogledu najmova.

Prihodi od najma iz operativnog najma priznaju se linearno tokom trajanja odgovarajućeg najma. Početni direktni troškovi nastali u pregovaranju i uređivanju operativnog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u najmu i priznaju se linearno tokom trajanja najma.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnim nivoima, Republike Srpske i Brčko Distrikta. Nadalje, naknade za topli obrok, prevoz na/sa posla i regres su plaćeni skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Društvo isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od šest prosječnih neto plaća zaposlenog isplaćenih u prethodna tri mjeseca prije penzionisanja, odnosno šest prosječnih neto plaća isplaćenih u Društvu u prethodna tri mjeseca, ako je to za radnika povoljnije. Društvo nema drugih planova u vezi isplate svojim djelatnicima ili Upravi poslije datuma penzionisanja u Bosni i Hercegovini.

Troškovi otpremnina za odlazak u penziju utvrđuju se metodom projektovane kreditne jedinice, pri čemu se aktuarske procjene obavljaju na svaki datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u ostaloj sveobuhvatoj dobiti u punom iznosu u periodu u kojem su nastali. Obaveze za otpremnine za odlazak u penziju priznate u izvještaju o finansijskoj poziciji predstavljaju sadašnju vrijednost obaveze za definisanu naknadu, korigovanu za nepriznati trošak minolog rada.

Finansijski prihodi i rashodi

Finansijske prihode čine prihodi od kamata na uložena sredstva (uključujući i finansijska sredstva namijenjena prodaji), prihodi od dividendi i pozitivne promjene u fer vrijednosti finansijskih instrumenata kroz bilans uspjeha. Prihodi od kamata priznaju se na obračunskoj osnovi u izvještaju o sveobuhvatnom rezultatu koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Finansijske rashode čine rashodi od kamata (uključujući kamate po osnovu najma po MSFI 16) i otpuštanje diskonta za rezervisanja. Troškovi pozajmica koji se ne mogu direktno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalifikovanih sredstava priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha koristeći metodi efektivne kamatne stope. Pozitivne i negativne kursne razlike priznaju se po bruto principu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom važećeg kursa na taj datum. Nemonetarna imovina i obaveze iskazane po fer vrijednostima koje nisu u konvertibilnim markama se preračunavaju po kursu važećem na dan utvrđivanja fer vrijednosti. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o bilansu uspjeha perioda.

Oporezivanje

Oporezivani Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u izvještaju o bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jeste iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj se vjeruje da će oporeziva dobiti biti raspoloživa.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostupan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije imovine. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o bilansu uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala. Odgođena porezna imovina i obaveze se prebijaju kada se odnose na poreze na dobit nametnute od strane iste porezne vlasti i ako Društvo ima namjeru podmiriti poreze na neto osnovi.

Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva iskazana su po trošku sticanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti sredstava i amortizuju se linearno tokom njihovog korisnog vijeka trajanja. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

Licence	8 do 8,3 godina (12% -12,5%)
Softveri	5 do 6,67 godina (15% - 20%)
Ostala nematerijalna imovina	2 do 25 godina (4% - 50%)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se vrednuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Imovina u izgradnji, koja se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazana je po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina, postrojenja i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

Zgrade	12,5 do 77 godina (1,3% - 8%)
Mreže	8 do 33 godine (3% - 12,5%)
Centrale i prenosni uređaji	2 do 10 godina (10% - 50 %)
Ostala materijalna imovina	2 do 10 godina (10% - 50%)

Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti imovine

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih sredstava, osim zaliha i odgođenih poreskih sredstava, da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva (ili jedinice koja generira novac) umanjuje do nadoknadivog iznosa.

Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti imovine (nastavak)

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine (nastavak)

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktan materijal i ako je primjenjivo, direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto prodajna vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove prodaje.

Ispravka vrijednosti zbog umanjenja priznaje se za zalihe koje su oštećene, u cijelosti ili djelimično zastarjele, ili duže zadržane na zalih, neupotrebljive (zalihe lošeg kvaliteta i tehnološki zastarjele zalihe).

Donacije

Donacije za imovinu, a koje obuhvataju i nenovčane donacije, početno se priznaju kao odgođeni prihod po fer vrijednosti koji se priznaje kao prihod od donacije na sistemskoj osnovi tokom perioda korisnog vijeka te imovine. Odgođeni prihod se priznaje u prihode u iznosu amortizacije po linearnoj metodi tokom budućeg perioda u procijenjenom ekonomskom vijeku trajanja doniranog sredstva.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda, ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu i ako pouzdano može biti određen iznos te obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina

Društvo klasifikuje svoju finansijsku imovinu u sljedeće mjerne kategorije:

1. ona koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti (ili kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili kroz bilans uspjeha),
2. ona koja se mjeri po amortizovanom trošku.

Pri početnom priznavanju, Društvo mjeri finansijsku imovinu po fer vrijednosti plus transakcijski troškovi koji su direktno pripisani nabavci finansijske imovine, u slučaju da finansijska imovina nije iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

Postoje tri mjerne kategorije u koje Društvo klasifikuje svoje dužničke instrumente.

- a) Amortizovani trošak: Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova, pri čemu novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamata, mjeri se po amortizovanom trošku. Društvo klasifikuje u ovu kategoriju:
- potraživanja od kupaca;
 - krediti za koje je „SPPI“ klasifikacijski test (plaćanje samo glavnice i kamate) zadovoljen i koji se drže poslovnog modela „držanje radi naplate (held to collect)“;
 - novac i novčani ekvivalenti;
 - ostala finansijska imovina za koje je „SPPI“ klasifikacijski test zadovoljen i koji se drže poslovnog modela „držanje radi naplate“.
- a) Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (eng. „FVOCI“): Imovina koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova i zbog prodaje finansijske imovine, pri čemu novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamata, mjeri se po FVOCI.
- b) Fer vrijednost kroz bilans uspjeha (eng. „FVTPL“): Imovina koja ne zadovoljava kriterije za amortizovani trošak ili fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit mjeri se po FVTPL.

Društvo naknadno mjeri sve instrumente kapitala po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Za dužničke instrumente koji se vode po amortizovanom trošku ili po FVOCI, Društvo procjenjuje očekivane kreditne gubitke (eng. „ECL“) na osnovu dalekosežnih informacija, nezavisno od toga da li postoje ikakve naznake umanjjenja.

Za kratkotrajna potraživanja od kupaca, bez značajne komponente finansiranja, Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup zahtjevan po MSFI 9 i mjeri očekivane gubitke uslijed umanjjenja vrijednosti tokom perioda trajanja ugovora, a od početnog priznavanja potraživanja.

Društvo koristi matricu ispravke vrijednosti po kojoj se gubici uslijed umanjjenja vrijednosti izračunavaju za potraživanja od kupaca shodno njihovoj starosnoj strukturi ili periodima njihovog dospijeaća.

Da bi se izmjerili očekivani kreditni gubici, potraživanja od kupaca se grupišu na osnovu zajedničkih karakteristika kreditnog rizika, Analiza neoporavka provodi se za prethodnih 5 godina da bi se utvrdio opći omjer ulaska u status neispunjavanja obaveza („default“).

Omjeri default-a računaju za sljedeće vremenske intervale: do 30 dana; od 31 do 60 dana; od 61 do 90 dana, 90 do 365 dana i preko 365 dana. Društvo se vodi modelom od tri faze za umanjjenje vrijednosti finansijske imovine, osim za potraživanja od kupaca:

- a) Faza 1 – sastoji se iz iznosa za koje se kreditni rizik nije značajno povećao od momenta početnog priznavanja. Očekivani kreditni gubici određuju se na osnovu vjerovatnoće ulaska u status neispunjavanja obaveza unutar narednih 12 mjeseci (tj. ukupni očekivan kreditni gubitak pomnožen sa vjerovatnoćom da će se gubitak desiti u narednih 12 mjeseci).
- b) Faza 2 – sastoji se iz iznosa za koje je utvrđeno značajno povećanje kreditnog rizika od momenta početnog priznavanja, ali za koje ne postoje objektivni dokazi umanjjenja vrijednosti. Očekivani kreditni gubici baziraju se na vjerovatnoći ulaska u status neispunjavanja obaveza tokom perioda trajanja ugovora.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

c) Faza 3 – sastoji se iz iznosa za koje postoje objektivni dokazi umanjena vrijednosti.

Potraživanja od kupaca klasifikuju se ili kao Faza 2 ili Faza 3:

- Faza 2 – sastoji se iz potraživanja za koja se primjenjuje pojednostavljeni pristup mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka tokom perioda trajanja ugovora, osim za određena potraživanja od kupaca klasifikovana u Fazu 3.
- Faza 3 – sastoji se iz potraživanja od kupaca koja su dospjela više od 90 dana ili za koja je individualno identifikovano umanjene vrijednosti

Društvo uzima u obzir sljedeće naznake pri procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika potraživanja za date kredite:

1. kredit je dospio najmanje 30 dana;
2. postoje pravne, tehnološke ili makroekonomske promjene sa značajnim negativnim uticajem na dužnika;
3. postoje informacije o nepovoljnim događajima povezanim sa kreditom ili drugim kreditima istog dužnika od drugih kreditora, kao što su zatvaranje ugovora, kršenje odredbi iz ugovora, ponovni pregovori zbog finansijskih poteškoća, itd.;
4. dužnik je izgubio značajnog kupca ili dobavljača ili na drugi način iskusio značajne nepovoljne promjene na svom tržištu.

Finansijska imovina otpisuje se u cjelosti ili djelomično, kada Društvo praktički iscrpi sve napore za nadoknadu svog potraživanja i zaključi da nema opravdanog očekivanja za nadoknadu. Ovo se obično dešava kada je sredstvo dospjelo najmanje 365 dana.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze klasifikuju se kao finansijske obaveze „po FVTPL“ ili kao „ostale finansijske obaveze“. Finansijske obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije i naknadno se mjere po amortizovanom trošku uz upotrebu efektivne kamatne stope. Društvo prestaje priznavati finansijske obaveze onda, i samo onda, kada su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

Kapital i rezerve

Upisani kapital

Upisani kapital obuhvata uplaćene redovne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve se formiraju izdvajanjem najmanje 10% ostvarene dobiti, iskazane u godišnjem izvještaju, tokom pet godina, sve dok ne dosegnu minimalan iznos od 25% dioničkog kapitala Društva.

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica opticaju tokom perioda, isključujući obične dionice kupljene od Društva i klasifikovane kao trezorske dionice.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Akumulirana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima i izdvajanja za ostale rezerve raspoređuje se u akumuliranu dobit.

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti za finansijsku imovinu klasifikovanu kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuju promjene u fer vrijednosti ove imovine.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Društva.

Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica optičaju tokom perioda, isključujući obične dionice kupljene od Društva i klasifikovane kao trezorske dionice.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem iskustvu i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koje karakteriše značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Priznavanje prihoda

Kao što je opisano u Napomeni 3.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3., Društvo preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Vrijednost zaliha

Uprava koriguje knjigovodstvenu vrijednost zaliha u slučaju da je neto prodajna vrijednost procijenjena kao manja od troška nabavke. Za zalihe koje duže stoje na skladištu (preko tri godine) koje će u budućem periodu biti utrošene u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga, a za koje nije moguće utvrditi neto prodajnu vrijednost, djelimično vrijednosno otpisivanje vrši se primjenom procenata od 10% do 100% po vrsti i starosti zalihe u skladu sa računovodstvenim politikama.

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Model očekivanih gubitaka

Kao što je opisano u Napomeni 3.

Rezervisanja za sudske sporove

Iznosi priznati kao rezervisanja za sudske sporove odnose se na procjenu iznosa potrebnih za izmirenje obaveza kada je vjerovatnoća da će se izmirenje desiti veća nego vjerovatnoća da neće doći do izmirenja obaveza. Prilikom procjene rezervisanja, Društvo uzima u obzir savjete pravnih eksperata i stavove Uprave.

Rezervisanja za naknade zaposlenima

Sadašnja vrijednost obaveza za naknade zaposlenima ovisi o mnogim faktorima koji su određeni na aktuarskim temeljima. Najznačajnije pretpostavke uključuju: diskontni faktor, smrtnost, očekivano povećanje naknada zaposlenim. Promjene u tim pretpostavkama mogu utjecati na knjigovodstveni iznos obaveza.

Izveštavanje po segmentu

Segment je dio Društva koji se može izdvojiti ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanja usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (geografski segment), koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onog drugog segmenta.

Trenutno poslovanje Društva je u području pružanja telekomunikacijskih usluga (poslovni segment), imovina kao i većina klijenata su smješteni u Bosni i Hercegovini.

Porez na dobit

Obračun poreza na dobit se radi na osnovu interpretacije važećih poreskih zakonskih odredbi od strane Društva. Obračun poreza na dobit koji je naveden u Prijavi poreza na dobit i poreznom bilansu može biti predmetom pregleda i odobrenja od strane lokalnih poreskih vlasti.

5. OPERATIVNI SEGMENTI

Odlukom Uprave Društva koja se primjenjuje od 1. januara 2016. godine utvrđen je jedan poslovni segment. Izveštavanje o poslovanju na nivou Društva ujedno predstavlja i izveštavanje o segmentu Društva. Praćenje izvršenja na nivou segmenta od strane Uprave se zasniva na praćenju prihoda, dobiti, EBITDA, operativnih novčanih tokova i kapitalnih investicija.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. PRIHODI OD PRODAJE

	2021.	2020.
<i>Fiksna telefonija:</i>		
Fiksna telefonija, internet i multimedija	160.067	163.588
Interkonekcija	30.628	29.526
	<u>190.695</u>	<u>193.114</u>
<i>Mobilna telefonija:</i>		
Pre-paid usluge	101.303	96.893
Post-paid i ostale usluge	103.908	93.004
Roaming	8.376	3.946
	<u>213.587</u>	<u>193.843</u>
Ukupno prihodi od usluga	<u>404.282</u>	<u>386.957</u>
Prihodi od prodaje robe	44.479	47.698
Prihodi od najma telekomunikacijske opreme	2.060	1.945
Ostali prihodi od prodaje	2.770	1.714
	<u>49.309</u>	<u>51.357</u>
	<u>453.591</u>	<u>438.314</u>

Prihodi su uglavnom ostvareni na teritoriji Bosne i Hercegovine. Dio prihoda je ostvaren od društava koja nisu nastanjena u Bosni i Hercegovini, većinom od usluga interkonekcije.

7. OSTALI PRIHODI

	2021.	2020.
Naknadno odobreni popusti	2.005	1.245
Prihodi od penala	1.476	957
Prihodi od dividendi	1.018	720
Neto prihodi od otpuštanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 30.)	635	17
Priznavanje odgođenog prihoda od donacija (Napomena 28.)	515	673
Neto prihodi od usklađenja vrijednosti kratkoročnih depozita (Napomena 25.)	438	1.051
Prihodi od naplate šteta od osiguranja	184	262
Neto prihodi od usklađenja vrijednosti kredita datih kupcima (Napomena 19.)	105	-
Neto prihodi od usklađenja vrijednosti ostalih potraživanja (Napomena 24.)	14	-
Neto prihodi od usklađenja vrijednosti kredita datih zaposlenim (Napomena 20.)	12	-
Neto prihodi od usklađenja vrijednosti novčanih sredstava (Napomena 26.)	4	72
Neto prihodi od usklađenja vrijednosti dugoročnih depozita (Napomena 21.)	-	579
Ostali prihodi	1.974	3.952
	<u>8.380</u>	<u>9.528</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2021.	2020.
Bruto plate	103.630	104.912
Topli obrok	8.879	8.733
Troškovi prevoza	1.740	1.727
Regres	1.514	1.524
Ostale naknade:		
Porezi i doprinosi za ostale naknade zaposlenim	1.726	1.695
Naknade licima sa invaliditetom	1.132	1.045
Naknade za pomoć u slučaju smrti	643	590
Ostalo	1.445	1.370
Ukupni troškovi zaposlenih	<u>120.709</u>	<u>121.596</u>
Kapitalizirani vlastiti rad	(6.631)	(6.263)
Troškovi zaposlenih priznati u bilansu uspjeha	<u>114.078</u>	<u>115.333</u>

Društvo je na 31. decembar 2021. godine imalo 3.104 zaposlenih, od čega je 3.095 radnika i 9 pripravnika (31. decembar 2020.: 3.166 zaposlenih, od čega je 3.164 radnika i 2 pripravnika). Troškovi zaposlenih uključuju 23.637 hiljade KM (2020.: 23.945 hiljade KM) doprinosa uplaćenih u fond za penziono osiguranje.

9. OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

	2021.	2020.
Troškovi programskog sadržaja	33.832	32.846
Usluge održavanja	18.109	18.171
Članarine, naknade i ostali porezi	15.015	15.032
Međunarodni i domaći troškovi telekomunikacija	14.687	13.575
Utrošena energija i gorivo	9.667	9.512
Telekomunikacijske usluge	8.888	9.291
Troškovi reklamiranja i marketinga	8.693	7.353
Usluge posredovanja	7.293	6.914
Neto povećanje obaveza za zaposlene (Napomena 29.)	6.532	6.361
Zakupnine	2.028	2.140
Neto umanjene vrijednosti i otpis potraživanja od kupaca (Napomena 24.)	1.177	1.869
Gubici od otuđenja materijalnih i nematerijalnih sredstava, neto	1.384	1.670
Usklađivanje vrijednosti zaliha	1.843	1.301
Ostale usluge	871	877
Otpis zastarjelih zaliha materijala	527	802
Bankarske usluge	406	339
Putni troškovi	377	277
Usluge kooperanata	123	165
Amortizacija rezervnih dijelova	126	148
Neto umanjene vrijednosti kredita datih kupcima (Napomena 19.)	-	124
Neto umanjene vrijednosti ostalih potraživanja (Napomena 24.)	-	11
Neto umanjene vrijednosti kredita datih zaposlenim (Napomena 20.)	-	2
Neto umanjene vrijednosti dugoročnih depozita (Napomena 21.)	14	-
Ostali troškovi poslovanja	6.061	6.436
	<u>137.653</u>	<u>135.216</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. FINANSIJSKI PRIHODI

	2021.	2020.
Prihodi od kamata na depozite	3.274	3.565
Prihodi od zateznih kamata	513	374
Prihodi od kamata po osnovu diskonta vrijednosti prodaje na kredit	331	375
Kursne razlike, neto	133	-
Prihodi od kamata na kredite date zaposlenim	16	19
Prihod od kamate od države	-	59
	<u>4.267</u>	<u>4.392</u>

11. FINANSIJSKI RASHODI

	2021.	2020.
Kamata za najam po MSFI 16	2.452	2.682
Zatezne i ostale kamate	1.122	1.188
Kursne razlike, neto	-	34
	<u>3.574</u>	<u>3.904</u>

12. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez na dobit priznat u bilansu uspjeha može biti predstavljen kako slijedi:

	2021.	2020.
Tekući porez na dobit	6.080	4.547
Odgođene porezne obaveze	641	460
Dospijeće prethodno nepriznatih privremenih razlika	1.331	1.128
Odgođeni porez na dobit - porezno nepriznate privremene razlike	(1.241)	(1.279)
Porez na dobit	<u>6.811</u>	<u>4.856</u>

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreznom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

	2021.	2020.
Dobit prije poreza	70.128	52.035
Porezna obaveza po zakonskoj stopi od 10%	7.013	5.204
Efekti porezno nepriznatih rashoda/priznatih prihoda za tekuću godinu	(570)	(184)
Efekti neoporezivih primanja zaposlenih	(254)	(328)
Efekti plaćenog poreza po odbitku van BiH	(157)	(150)
Porezni kredit - porez na dobit Brčko Distrikt	(78)	(92)
Porez na dobit Brčko Distrikt	125	97
Porez na dobit	<u>6.080</u>	<u>4.547</u>
Porezni prihod	<u>(731)</u>	<u>(309)</u>
Efektivna stopa poreza na dobit	8,67%	8,74%
Neto dobit perioda	<u>63.317</u>	<u>47.179</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Promjene u privremenim razlikama odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obaveza se mogu prikazati kako slijedi:

	Neto iznos na 1. januar 2021.		Priznato u bilansu uspjeha	Priznato u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	Priznato direktno u kapitalu	Stanje na 31. decembar 2021		
	Odgođena porezna sredstva	Odgođene porezne obaveze				Neto	Odgođena porezna sredstva	Odgođene porezne obaveze
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.763	-	194	-	-	2.957	2.957	-
Zalihe	527	-	(161)	-	-	366	366	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.	-	(460)	-	(641)	-	(1.101)	-	(1.101)
Finansijska imovina	(114)	-	(56)	-	-	(170)	(170)	-
Rezervisanja za sudske sporove	468	-	47	-	-	515	515	-
Obaveze za primanja zaposlenih	904	-	(63)	-	-	841	841	-
Potraživanja od kupaca	1.220	-	(51)	-	-	1.169	1.169	-
Neto porezna imovina / (obaveze)	<u>5.768</u>	<u>(460)</u>	<u>(91)</u>	<u>(641)</u>	=	<u>4.576</u>	<u>5.677</u>	<u>(1.101)</u>

13. ZARADA PO DIONICI

	2021.	2020.
Neto dobit (u KM)	63.317.332	47.178.179
Ponderisani prosjek običnih dionica	63.457.358	63.457.358
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u KM)	<u>0,998</u>	<u>0,743</u>

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nabavna vrijednost

	Zemljište	Zgrade	Mreže	Centrale i prenosni uređaji	Ostala imovina	Sredstva u izgradnji	Ukupno
Na dan 1. januar 2021	14.712	308.818	729.453	358.814	350.007	111.877	1.873.681
Povećanja	-	-	-	-	54	72.022	72.076
Prijenosi unutar materijalnih sredstava, kao i prijenosi sa/(na) nematerijalna sredstva	83	1.149	16.041	16.219	23.437	(72.635)	(15.706)
Prenos/donos na drugu klasu	-	(58)	(11)	(139)	(3.943)	-	(4.151)
Otpisi i rashodovanja	-	(425)	-	(13.292)	(36.320)	(1.414)	(51.451)
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(283)	(283)
Na dan 31. decembar 2021.	<u>14.795</u>	<u>309.484</u>	<u>745.483</u>	<u>361.602</u>	<u>333.235</u>	<u>109.566</u>	<u>1.874.166</u>

Akumulirana amortizacija i umanjeње vrijednosti

Na dan 1. januar 2021.	-	144.703	551.043	290.799	287.617	-	1.274.162
Trošak za godinu	-	7.429	17.071	15.019	22.464	-	61.983
Prijenosi unutar materijalnih sredstava, kao i prijenosi sa/(na) nematerijalna sredstva	-	(52)	(1)	1.758	(1.622)	-	83
Prenos/donos na drugu klasu	-	(10)	(9)	(53)	(2.709)	-	(2.781)
Otpisi i rashodovanja	-	(368)	-	(13.241)	(36.174)	-	(49.783)
Na dan 31. decembar 2021.	=	<u>151.702</u>	<u>568.095</u>	<u>294.282</u>	<u>269.585</u>	=	<u>1.283.664</u>

Neto knjigovodstvena vrijednost

Na dan 31. decembar 2021.	<u>14.795</u>	<u>157.782</u>	<u>177.388</u>	<u>67.320</u>	<u>63.650</u>	<u>109.566</u>	<u>590.501</u>
---------------------------	---------------	----------------	----------------	---------------	---------------	----------------	----------------

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

	Zemljište	Zgrade	Mreže	Centrale i prenosni uređaji	Ostala imovina	Sredstva u izgradnji	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. januar 2020.	14.714	308.651	720.243	359.017	371.340	112.855	1.886.820
Povećanja	-	-	-	-	235	48.774	49.009
Prijenosi unutar materijalnih sredstava, kao i prijenosi sa/(na) nematerijalna sredstva	(2)	2.518	9.230	6.693	17.388	(49.117)	(13.290)
Prenos/donos na drugu klasu	-	(6)	-	1.816	(5.563)	-	(3.753)
Otpisi i rashodovanja	-	(2.345)	(20)	(8.712)	(33.393)	(415)	(44.885)
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(220)	(220)
Na dan 31. decembar 2020.	14.712	308.818	729.453	358.814	350.007	111.877	1.873.681
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti							
Na dan 1. januar 2020.	-	138.255	533.737	282.270	301.691	-	1.255.953
Trošak za godinu	-	7.601	17.336	16.085	25.272	-	66.294
Prijenosi unutar materijalnih sredstava, kao i prijenosi sa/(na) nematerijalna sredstva	-	(65)	(10)	(239)	(1.709)	-	(2.023)
Prenos/donos na drugu klasu	-	(5)	-	925	(4.352)	-	(3.432)
Otpisi i rashodovanja	-	(1.083)	(20)	(8.242)	(33.285)	-	(42.630)
Na dan 31. decembar 2020.	-	144.703	551.043	290.799	287.617	-	1.274.162
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 31. decembar 2020.	14.712	164.115	178.410	68.015	62.390	111.877	599.519

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Društvo sa 31. decembrom 2021. godine posjeduje 46 nekretnina (31. decembar 2020.: 58) za koje je postupak upisa u zemljišne knjige u toku.

Sredstva u izgradnji u ukupnom iznosu od 109.566 hiljada KM na dan 31. decembar 2021. godine (31. decembar 2020. godine: 111.877 hiljada KM) uključuju započete projekte u iznosu od 87.866 hiljada KM (31. decembar 2020. godine: 89.045 hiljada KM), te zalihe investicijske opreme u iznosu od 13.546 hiljadu KM (31. decembar 2020. godine: 22.832 hiljadu KM).

Društvo je u 2021. godini izvršilo umanjjenje vrijednosti zaliha investicijske opreme koje nisu imale potrošnju jednu ili više godina u ukupnom iznosu od 283 hiljada KM na teret rezultata 2021. godine (31. decembra 2020. godine: 220 hiljada na teret rezultata 2020. godine).

15. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

	Građevine	Zemljište	Oprema	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>				
Na dan 1. januara 2020. godine	62.950	41.771	377	105.098
Povećanje	1.198	1.128	-	2.326
Smanjenje (otkaz ugovora i smanjenje cijene)	(201)	(269)	-	(470)
Migracija na produkcijski SAP RE-FX	(11.991)	(7.168)	(67)	(19.226)
Na dan 31. decembra 2020. godine	51.956	35.462	310	87.728
Povećanje	3.594	3.714	4	7.312
Smanjenje (otkaz ugovora i smanjenje cijene)	(2.194)	(593)	-	(2.787)
Na dan 31. decembra 2021. godine	<u>53.356</u>	<u>38.583</u>	<u>314</u>	<u>92.253</u>
<i>Akumulirana amortizacija</i>				
Na dan 1. januara 2020.	7.268	4.286	40	11.594
Trošak amortizacije za godinu	7.325	4.421	40	11.786
Migracija na produkcijski SAP RE-FX	(11.991)	(7.168)	(67)	(19.226)
Smanjenje (otkaz ugovora i smanjene cijene i korekcija)	(108)	(32)	-	(140)
Na dan 31. decembra 2020. godine	2.494	1.507	13	4.014
Trošak amortizacije za godinu	7.217	4.736	40	11.993
Smanjenje (otkaz ugovora i smanjene cijene i korekcija)	(51)	(24)	-	(75)
Na dan 31. decembra 2021. godine	<u>9.660</u>	<u>6.219</u>	<u>53</u>	<u>15.932</u>
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>				
Na dan 31. decembra 2021. godine	<u>43.696</u>	<u>32.364</u>	<u>261</u>	<u>76.321</u>
Na dan 31. decembra 2020. godine	<u>49.462</u>	<u>33.955</u>	<u>297</u>	<u>83.714</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA (NASTAVAK)

Društvo unajmljuje nekoliko vrsta sredstava uključujući zemljište, građevine i opremu. Prosječni rok zakupa je 10 godina (2020: 10 godina). Manji dio zakupa nekretnina, postrojenja i opreme istekao je u tekućoj finansijskoj godini. Istečeni ugovori zamijenjeni su novim najmovima za identičnu osnovnu imovinu te su tokom godine zaključeni novi ugovori o najmu. To je u 2021. godini rezultiralo povećanjem imovine s pravom korištenja u iznosu od 7.312 hiljada KM i smanjenjem imovine u iznosu od 2.787 hiljada KM.

Iznosi priznati u bilansu uspjeha	2021.
Troškovi amortizacije imovine s pravom korištenja	11.993
Rashodi kamata na obaveze iz najma (Napomena 11.)	2.452

16. NEMATERIJALNA SREDSTVA

	Licence	Softver	Ostala nematerijalna imovina	Imovina u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>					
Na dan 1. januar 2021.	248.332	68.722	24.842	22	341.918
Povećanja	-	-	-	4.508	4.508
Prijenosi (sa)/na i prijenosi na materijalna sredstva	3.985	12.454	1.467	(2.200)	15.706
Prenos/donos na drugu klasu	-	(118)	(80)	-	(198)
Otpisi i rashodovanja	(1.096)	(510)	(177)	(32)	(1.815)
Na dan 31. decembar 2021.	<u>251.221</u>	<u>80.548</u>	<u>26.052</u>	<u>2.299</u>	<u>360.119</u>
<i>Akumulirana amortizacija</i>					
Na dan 1. januar 2021.	204.153	55.729	20.567	-	280.449
Trošak za godinu	10.624	6.090	1.582	-	18.296
Prijenosi (sa)/na i prijenosi na materijalna sredstva	-	-	(83)	-	(83)
Prenos/donos na drugu klasu	-	(9)	(22)	-	(31)
Otpisi i rashodovanja	(1.096)	(511)	(177)	-	(1.784)
Na dan 31. decembar 2021.	<u>213.681</u>	<u>61.299</u>	<u>21.867</u>	<u>-</u>	<u>296.847</u>
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>					
Na dan 31. decembar 2021.	<u>37.540</u>	<u>19.249</u>	<u>4.185</u>	<u>2.299</u>	<u>63.273</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. NEMATERIJALNA SREDSTVA (NASTAVAK)

	Licence	Softver	Ostala nematerijalna imovina	Imovina u pripremi	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>					
Na dan 1. januar 2020.	242.713	61.487	22.558	79	326.837
Povećanja	-	-	-	4.194	4.194
Prijenosi (sa)/na i prijenosi na materijalna sredstva	6.675	8.573	2.292	(4.251)	13.289
Prenos/donos na drugu klasu	-	-	(7)	-	(7)
Otpisi i rashodovanja	(1.057)	(1.338)	-	-	(2.395)
Na dan 31. decembar 2020.	<u>248.331</u>	<u>68.722</u>	<u>24.843</u>	<u>22</u>	<u>341.918</u>
<i>Akumulirana amortizacija</i>					
Na dan 1. januar 2020.	194.573	49.315	19.773	-	263.661
Trošak za godinu	10.636	5.764	759	-	17.159
Prenos/donos na drugu klasu	-	1.988	36	-	2.024
Otpisi i rashodovanja	(1.057)	(1.338)	-	-	(2.395)
Na dan 31. decembar 2020.	<u>204.152</u>	<u>55.729</u>	<u>20.568</u>	<u>-</u>	<u>280.449</u>
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>					
Na dan 31. decembar 2020.	<u>44.179</u>	<u>12.993</u>	<u>4.275</u>	<u>22</u>	<u>61.469</u>

Od ukupne neto knjigovodstvene vrijednosti licenci od 37.540 hiljada KM na 31. decembar 2021. godine (31. decembar 2020.: 44.179 hiljada KM) iznos od 16.997 hiljade KM se odnosi na GSM, UMTS i LTE telekomunikacijske licence. GSM licenca važi do jula 2021. godine, UMTS licenca važi do januara 2024. godine, a LTE licenca (koja u sebi sadrži GSM i UMTS) važi do juna 2034. godine.

17. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

	31.12.2021.	31.12.2020.
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Eutelsat Communications, Pariz, Francuska)	12.009	10.369
Ulaganja u pravna lica bez značajnog uticaja (Bosna film d.d. Sarajevo)	-	400
	<u>12.009</u>	<u>10.769</u>
Umanjenje vrijednosti ulaganja bez značajnog uticaja	-	(400)
	<u>12.009</u>	<u>10.369</u>

Društvo je u 2007. godini kupilo 552.064 dionice u Eutelsat Communications, Pariz, Francuska za iznos od 17.589 hiljada KM. U toku 2014. godine Društvo je na ime ostvarene dividende u iznosu od 946 hiljada KM dobilo 22.314 novih dionica Eutelsat Communications, Pariz, Francuska te ukupan broj dionica koje Društvo posjeduje iznosi 574.378, što čini 0,2% od ukupnih dionica. U toku 2021. godine dividenda u iznosu od 1.018 hiljada KM je primljena u gotovini, od čega se na dividendu za 2021. godinu odnosi 888 hiljada KM, a razlika u iznosu od 129 hiljada, primljena u februaru 2021. godine, odnosi se na dividendu za 2020. godinu. Dionicama se trguje na Pariškoj berzi i iste se vrednuju po fer vrijednosti po osnovu čega je priznata rezerva fer vrijednosti.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT (NASTAVAK)

Kretanja u fer vrijednosti ovih dionica bila su kako slijedi:

	2021.	2020.
Stanje na početku godine	10.369	16.289
Povećanje / (smanjenje) fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Eutelsat Communications, Pariz, Francuska)	1.640	(5.920)
Stanje na kraju godine	<u>12.009</u>	<u>10.369</u>

18. ULAGANJA U PRIDRUŽENA LICA

U toku 2019. godine Društvo je izvršilo ulaganje u osnivanje pravnog lica ESP d.o.o Sarajevo po trošku od 3.825 hiljada KM, što iznosi 45% osnovnog kapitala osnovanog pravnog lica. Djelatnost osnovanog društva je Ekosistem plaćanja (elektronsko plaćanje, push notifikacije i drugi elektronski servisi).

Na 31. decembar 2021. godine Društvo je izvršilo konsolidaciju pridruženog lica po metodi udjela, te je ulaganje u pridruženo društvo vrednovano po metodi udjela u odvojenim izvještajima društva.

Finansijske informacije koje se odnose na pridruženo društvo mogu biti prikazani kako slijedi:

	31.12.2021.	31.12.2020.
Ukupna imovina	5.016	7.074
Ukupne obaveze	396	500
Prihodi	33	26
Gubitak za godinu	1.954	1.773
	31.12.2021.	31.12.2020.
Stanje na početku godine	3.042	3.825
Usklađenje vrijednosti ulaganja po metodi udjela	(802)	(783)
Stanje na kraju godine	2.240	3.042

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. KREDITI DATI KUPCIMA

	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>Dugoročni krediti</i>		
Dugoročni individualni krediti za kupovinu telefonskih aparata	41.024	40.648
Manje: Tekuće dospijeće kredita datih kupcima	(30.971)	(30.741)
Manje: Diskont dugoročnih kredita datih kupcima	(336)	(331)
Manje: Umanjenje vrijednosti	(122)	(146)
	9.595	9.430
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Tekuće dospijeće kredita datih kupcima	30.971	30.741
Manje: Umanjenje vrijednosti	(387)	(468)
	30.584	30.273
	<u>40.179</u>	<u>39.703</u>

Kretanje na umanjuju vrijednosti kredita datih kupcima prikazano je u tabeli ispod:

	2021.	2020.
Početno stanje	614	490
(Smanjenje) / povećanje u toku godine, neto (napomene 7. i 9.)	(105)	124
Krajnje stanje	<u>509</u>	<u>614</u>

20. KREDITI DATI ZAPOSLENIM

	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>Dugoročni krediti</i>		
Stambeni krediti dati zaposlenim sa dospijećem od 10 do 25 godina i kamatnom stopom od 2% godišnje	714	933
Manje: Tekuće dospijeće kredita datih zaposlenim	(146)	(173)
Manje: Umanjenje vrijednosti	(1)	(12)
	567	748
<i>Kratkoročni krediti</i>		
Tekuće dospijeće stambenih kredita datih zaposlenim	146	173
Manje: Umanjenje vrijednosti	(1)	(2)
	145	171
	712	919

Kretanje umanjivanja vrijednosti kredita datih zaposlenim prikazano je u tabeli ispod:

	2021.	2020.
Početno stanje	14	12
(Smanjenje) / povećanje u toku godine, neto (napomene 7. i 9.)	(12)	2
Krajnje stanje	<u>2</u>	<u>14</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. DUGOROČNI DEPOZITI

	31.12.2021.	31.12.2020.
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (osam depozita sa kamatnom stopom od 0,90% do 1,40% godišnje i rokom dospijeća 18.06.2023., 15.09.2023. i 20.10.2024.)	25.000	11.000
Sparkasse Bank dd BiH (tri depozita sa kamatnom stopom od 1,18% do 1,29% godišnje i rokom dospijeća 09.07.2023. i 09.07.2024.)	20.000	1.000
Sberbank BH d.d. Sarajevo (tri depozita sa kamatnom stopom od 1,00% do 1,20% godišnje i rokom dospijeća 30.12.2023. i 14.04.2023.)	12.000	3.000
ProCredit Bank dd (tri depozita sa kamatnom stopom 1,10% do 1,20% godišnje i rokom dospijeća 23.03.2024.)	7.000	-
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo (dva depozita sa kamatnom stopom od 1,50% do 1,65% godišnje i rokom dospijeća 30.06.2023. i 14.06.2023.)	5.000	4.000
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo (kamatna stopa 1,38% godišnje i rok dospijeća 05.04.2023.)	1.000	11.000
ASA Banka d.d. Sarajevo (kamatna stopa 1,50% godišnje i rok dospijeća 27. juni 2022.)	-	12.000
Raiffeisen Bank dd BiH (Flexi Plus depozit) (kamatna stopa 1,00% godišnje i rok dospijeća 29. mart 2022.)	-	100
	70.000	42.100
Manje: Umanjenje vrijednosti	(161)	(147)
	<u>69.839</u>	<u>41.953</u>

Kretanje na umanjenju vrijednosti dugoročnih depozita se može prikazati kako slijedi:

	2021.	2020.
Početno stanje	147	726
Povećanje / (smanjenje) u toku godine, neto (napomene 9. i 7.)	14	(579)
Krajnje stanje	<u>161</u>	<u>147</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. PRETPLATA POREZA NA DOBIT

	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>Kratkoročna potraživanja</i>		
Unaprijed plaćeni porez na dobit	-	1.857
Tekuća obaveza poreza na dobit	(1.904)	-
Više: Tekuće dospijeće potraživanja od Porezne uprave FBiH	4.770	4.770
	<u>2.866</u>	<u>6.627</u>

Obračunata konačna obaveza poreza na dobit za 2021. godinu veća je od uplaćenih akontacija, te preostala tekuća obaveza iznosi 1.904 hiljada KM.

Tekuće dospijeće potraživanja od Porezne uprave FBiH odnosi se na iznos od 4.770 hiljada KM koji se odnosi na potraživanja za više plaćeni porez na dobit po sudskoj presudi od Federalnog ministarstva finansija. Potraživanje više plaćenog poreza na dobit od Federalnog ministarstva finansija nastalo je donošenjem Rješenja Porezne uprave – Ispostava Centar o utvrđivanju pogrešno-više uplaćenih prihoda broj: 10-9-2-15-1618-1/06 od 6. aprila 2007. godine u iznosu od: 5.956 hiljada KM. Federalno ministarstvo finansija je dana 27. septembra 2012. godine izdalo Rješenje o odobravanju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda sa računa javnih prihoda Budžeta Federacije BiH broj: 07-14-1607/12 A.Č., kojim se Društvu odobrava povrat više uplaćenih prihoda u iznosu od 1.186 hiljada KM.

U obrazloženju Rješenja navedeno je da će Federalni zavod za penziono i invalidsko osiguranje donijeti Rješenje o odobravanju sredstava u iznosu od 4.770 hiljada KM (kao preostalog dijela iznosa od 5.956 hiljada KM na koji Društvo ima pravo na povrat). Dana 23. novembra 2012. godine, od strane Federalnog ministarstva finansija – Sektor trezor izvršena je uplata po Rješenju u iznosu od 1.186 hiljada KM. Na ostatak iznosa od 4.770 hiljada KM Federalni zavod PIO nije donijelo rješenje o povratu te stoga Društvo nije uspjelo izvršiti povrat spornih sredstava. Iz razloga zastare Društvo je pokrenulo tužbu pred Općinskim sudom u Sarajevu 23. marta 2016. godine. Kao kolateral za naplatu navedenog potraživanja zadržan je iznos od 4.819 hiljada KM po osnovu dividende iz 2008. godine.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. ZALIHE

	31.12.2021.	31.12.2020.
Materijal	13.777	12.886
Roba na prodajnim mjestima	4.340	4.348
Roba u skladištu	1.645	1.951
Sitan inventar	1.116	1.453
Rezervni dijelovi	805	945
Avansi za zalihe	175	162
Gotovi proizvodi	139	521
Autogume i službena odjeća i obuća	52	55
Proizvodnja u toku	4	236
Materijal namijenjen prodaji	-	3
	<u>22.053</u>	<u>22.560</u>

Društvo je tokom 2021. godine izvršilo usklađivanje vrijednosti i otpis zastarjelih zaliha (Napomena 9.) u ukupnom iznosu od 2.370 hiljada KM (2020.: 2.103 hiljada KM).

24. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2021.	31.12.2020.
Potraživanja od kupaca za pružene usluge u BiH	103.165	101.850
Potraživanja od kupaca za pružene usluge u inostranstvu	5.624	4.283
Ostala potraživanja od kupaca	1.017	785
	<u>109.806</u>	<u>106.918</u>
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca</i>	<i>(52.303)</i>	<i>(54.001)</i>
Ukupno potraživanja od kupaca	<u>57.503</u>	<u>52.917</u>
Obračunate nefakturisane usluge u inostranstvu	1.599	891
Obračunate nefakturisane usluge u zemlji	69	34
Ostala potraživanja	1.154	1.453
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja</i>	<i>(4)</i>	<i>(18)</i>
Ostala potraživanja	<u>2.818</u>	<u>2.360</u>
Ukupno potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	<u>60.321</u>	<u>55.277</u>

Obračunate nefakturisane usluge u inostranstvu se odnose na usluge pružene operaterima u međunarodnom saobraćaju nastale do 31. decembra 2021. godine, a za koje Društvo nije izdalo fakture, jer mjerenja saobraćaja sa operaterima nisu usaglašena do datuma izvještavanja.

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja od kupaca mogu se prikazati kako slijedi:

	2021.	2020.
Početno stanje	54.001	55.727
Povećanje u toku godine, neto (Napomena 9.)	1.177	1.869
Smanjenje po osnovu trajnog otpisa	(2.742)	(3.629)
Efekat kursnih razlika (napomene 10. i 11.)	(133)	34
Stanje na kraju godine	<u>52.303</u>	<u>54.001</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Promjene na umanjenju vrijednosti ostalih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2021.	2020.
Početno stanje	18	7
(Smanjenje) / povećanje u toku godine, neto (napomene 7. i 9.)	(14)	11
Krajnje stanje	4	18

Društvo smatra da ne postoji koncentracija kreditnog rizika na potraživanja od kupaca zbog velike i raznolike baze kupaca koja se sastoji od individualnih i poslovnih korisnika.

Starosna struktura potraživanja od kupaca se može prikazati kako slijedi:

	31.12.2021.	31.12.2020.
0 – 30 dana	49.462	47.817
31 – 60 dana	3.867	3.356
61 – 90 dana	737	1.068
Preko 90 dana	55.740	54.677
Ukupno potraživanja od kupaca	<u>109.806</u>	<u>106.918</u>

Unaprijed plaćeni troškovi

	31.12.2021	31.12.2020.
Dugoročni unaprijed plaćeni troškovi	49	215
Kratkoročni unaprijed plaćeni troškovi	311	463
Ukupno unaprijed plaćeni troškovi	<u>360</u>	<u>678</u>

25. KRATKOROČNI DEPOZITI

	31.12.2021.	31.12.2020.
Raiffeisen Bank dd BiH (Flexi Plus depozit) (kamatna stopa 1,0% godišnje i rok dospijeca 29.03.2022.)	81.696	115.601
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo (kamatna stopa od 1,38% i rokom dospijeca 05.04.2023.)	31.000	31.000
Sparkasse Bank dd BiH (Flexi depozit) (kamatna stopa 1,20% godišnje i rok dospijeca 06.03.2022.)	30.000	40.000
Sberbank BH d.d. Sarajevo (kamatna stopa 1,0% godišnje i rok dospijeca 14.04.2023.)	13.000	37.000
ASA Banka d.d. Sarajevo (dva depozita - kamatna stopa 1,55% i rok dospijeca 14.12.2022)	8.000	-
ProCredit Bank d.d. (kamatna stopa 1,05% i rok dospijeca 30.10.2022.)	7.000	-
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo (kamatna stopa 1,40% godišnje i rok dospijeca 14.12.2022.)	6.000	1.000
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo (kamatna stopa od 1,45% godišnje i rokom dospijeca 14.06.2022.)	5.000	-
ASA Banka d.d. Sarajevo (kamatna stopa 1,50 % i rok dospijeca 27.06.2022.)	4.000	-
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo (kamatna stopa od 1,75% godišnje i rokom dospijeca 27.06.2022)	3.000	5.000
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (kamatna stopa 1,66% godišnje i rok dospijeca 30.06.2022.)	2.000	3.500
Sparkasse Bank dd BiH (kamatna stopa 1,64% godišnje i rok dospijeca 27.06.2022.)	1.000	-
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (kamatna stopa 1,05% godišnje i rok dospijeca 22. juni 2021.)	-	12.000

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. KRATKOROČNI DEPOZITI (NASTAVAK)

	31.12.2021.	31.12.2020.
NLB Banka d.d. Sarajevo (kamatna stopa od 1,64% godišnje i rokom dospjeća 15. maj 2021.)	-	5.000
Deponovana sredstava za izmirenje finansijske obaveze	5.428	4.216
UKUPNO	197.124	254.317
Obračunati prihodi od kamate na depozite	101	96
Umanjenje vrijednosti	(453)	(891)
	<u>196.772</u>	<u>253.522</u>

Kretanje na umanjenju vrijednosti kratkoročnih depozita mogu se prikazati kako slijedi:

	2021.	2020.
Početno stanje	891	1.942
Smanjenje u toku godine, neto (Napomena 7.)	(438)	(1.051)
Krajnje stanje	<u>453</u>	<u>891</u>

Struktura umanjenja po vrsti imovine može prikazati kako slijedi:

	31.12.2021	31.12.2020
Umanjenje vrijednosti oročenih novčanih sredstava	(374)	(720)
Umanjenje vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	(79)	(171)
Ukupno	<u>(453)</u>	<u>(891)</u>

26. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31.12.2021	31.12.2020
Novac na KM računima kod banaka	53.156	35.616
Novac na deviznim računima kod banaka	1.651	1.499
Novac u blagajni	13	17
Manje: Umanjenje vrijednosti	(126)	(130)
	<u>54.694</u>	<u>37.002</u>

Kretanje na umanjenju vrijednosti novca i novčanih ekvivalenata prikazano je u tabeli ispod:

	2021.	2020.
Početno stanje	130	202
Smanjenje u toku godine, neto (Napomena 7.)	(4)	(72)
Krajnje stanje	<u>126</u>	<u>130</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. KAPITAL

Upisani kapital

Upisani kapital se sastoji od 63.457.358 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10 KM. Većinski vlasnik Društva je Federacija Bosne i Hercegovine.

Vlasnička struktura Društva na datum izvještavanja bila je kako slijedi:

	31.12.2021.		31.12.2020.	
	%	vrijednost	%	vrijednost
Federacija Bosne i Hercegovine	90,00	571.144	90,00	571.144
Džambić Senad	0,80	5.095	-	-
Sberbank BH d.d Sarajevo	-	-	0,76	4.854
Babić Una	0,53	3.353	0,53	3.353
ASA FINANCE d.d. Sarajevo	0,47	3.001	0,47	3.001
ZIF Crobih Fond d.d. Mostar	0,43	2.728	0,43	2.713
ZIF Prof Plus d.d. Sarajevo	0,41	2.620	0,41	2.620
ZIF Prevent invest d.d. Sarajevo	0,38	2.390	0,37	2.348
ZIF Fortuna Fond d.d. Bihać	0,22	1.404	0,22	1.404
ZIF Herbos Fond d.d. Mostar	0,18	1.160	0,18	1.160
UniCredit Bank d.d. Mostar	0,17	1.063	0,16	992
Balkan investment opportunity found	0,16	1.005	0,16	1.005
Raiffeisen Bank d.d. BiH	0,15	994	0,16	992
Šećkanović Nail	0,14	864	0,12	723
ZIF "BONUS" d.d. Mostar	0,13	832	0,13	832
OAIF "VIB FOUND"	0,12	730	0,12	730
	94,22	597.871	94,22	597.871
Ostala pravna i fizička lica	5,71	36.242	5,78	36.703
	100,00	634.574	100,00	634.574

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve iskazane u iznosu od 306.646 hiljade KM (2020.: 310.324 hiljade KM) formirane su u prethodnim godinama iz rezultata poslovanja u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine.

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti u iznosu od 6.525 hiljada KM (2020.: 8.165 hiljada KM) odnose se na stanje nerealizovanih gubitaka nakon promjene fer vrijednost dionica Eutelsat Communications, Pariz, Francuska u 2021. godini. Dobit po osnovu promjene fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit za 2021. godinu iznosi 1.640 hiljada KM (2021: gubitak 5.920 hiljada KM).

Akumulirana dobit

Akumulirana dobit iskazana u iznosu od 59.863 hiljada KM (2020.: 78.996 hiljada KM) formirana je iz dosadašnjih rezultata i tekuće dobiti koja iznosi 63.317 hiljada KM. Aktuarski gubici po osnovu obračuna rezervisanja za primanja zaposlenih u tekućoj godini iznose 131 hiljada KM.

Vlasnik je u toku 2021. godine donio odluku o rasporedu ostatka neraspoređene dobiti iz 2020. godine i to u iznosu od 35.000 hiljada KM na ime dividende i odluku o isplati dodatne dividende iz neraspoređene dobiti za 2018., 2019. i 2020. godinu i fonda rezervi u iznosu od 49.998 hiljada KM, koja je do kraja 2021. godine isplaćena u ukupnom iznosu od 84.717 hiljada KM, (2020.: 36.000 hiljada KM).

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. ODGOĐENI PRIHOD

	31.12.2021	31.12.2020
Unaprijed naplaćeni prihod od saobraćaja - prepaid usluge	5.953	5.303
Donacije	885	1.399
Ostali unaprijed obračunati prihodi	218	162
	<u>7.056</u>	<u>6.864</u>
Dugoročni dio	477	886
Kratkoročni dio	6.579	5.978
Kretanje u odgođenom prihodu od donacija može se prikazati kako slijedi:		
	2021.	2020.
Stanje na početku godine	1.400	2.073
Priznato u bilansu uspjeha (Napomena 7.)	(515)	(673)
Stanje na kraju godine	<u>885</u>	<u>1.400</u>

29. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH

	Dugoročna		Kratkoročna	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
Rezervisanja za otpremnine	18.364	17.954	-	-
Rezervisanja za neiskorištene dane godišnjeg odmora i kratkoročne obaveze za otpremnine	-	-	5.140	5.026
Obaveze za plate i naknade	-	-	10.702	10.459
Stanje na dan 31. decembra 2021.	<u>18.364</u>	<u>17.954</u>	<u>15.842</u>	<u>15.485</u>
Kretanja na rezervisanjima tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:				
	Otpremnine	Neiskorišteni dani godišnjeg odmora		Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2020.	16.816	4.789	21.605	
Dodatna rezervisanja tokom godine (Napomena 9.)	1.335	5.026	6.361	
Korištenje tokom godine	(919)	(4.789)	(5.708)	
Aktuarski gubitak	722	-	722	
Stanje na dan 31. decembra 2020.	<u>17.954</u>	<u>5.026</u>	<u>22.980</u>	
Stanje na dan 1. januara 2021.	17.954	5.026	22.980	
Dodatna rezervisanja tokom godine (Napomena 9.)	1.392	5.140	6.532	
Korištenje tokom godine	(1.113)	(5.026)	(6.139)	
Aktuarski gubitak	131	-	131	
Stanje na dan 31. decembra 2021.	<u>18.364</u>	<u>5.140</u>	<u>23.504</u>	

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH (NASTAVAK)

Najvažnije pretpostavke korištene u svrhu aktuarskog vrednovanja se mogu prikazati kako slijedi:

	2021.	2020.
Diskontna stopa	2,50%	2,50%
Prekidi radnih odnosa	0,65%	0,58%
Stopa smrtnosti	0,38%	0,32%
Povećanje prosječne plaće u Društvu	2,00%	1,00%

U 2021. godini otpremnine su isplaćivane u visini šest prosječnih neto plaća radnika isplaćenih u prethodna tri mjeseca, odnosno šest prosječnih neto plaća isplaćenih u Društvu, ako je to za radnika povoljnije.

Na dan 31. decembra 2021. godine Društvo je izvršilo rezervacije za otpremnine na osnovu aktuarskog obračuna, te osnovice za isplatu otpremnina u penziju u iznosu od šest prosječnih neto plaća radnika isplaćenih u prethodna tri mjeseca u Društvu.

30. REZERVISANJA ZA SUDSKE SPOROVE

Kretanje u rezervisanjima za sudske sporove tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:

	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara.	5.704	5.733
Smanjenje (Napomena 7.)	(635)	(17)
Smanjenje uslijed isplate	-	(12)
Stanje na dan 31. decembra	<u>5.069</u>	<u>5.704</u>

Dodatne informacije o sudskim sporovima su objavljene u Napomeni 37.

31. OBAVEZE ZA NAJAM

	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>Od čega:</i>		
Dugoročne obaveze	67.897	73.898
Kratkoročne obaveze	9.839	9.920
	<u>77.736</u>	<u>83.818</u>

Analiza po dospijeću:

Opis	Zemljište	Građevine	Oprema	31.12.2021.
				u 000 KM Ukupno
1 godina	4.083	5.722	34	9.839
2 godine	4.419	6.073	36	10.528
3 godine	4.688	6.100	38	10.826
4 godine	4.684	6.105	39	10.828
preko 4 godine	15.652	19.925	138	35.715
UKUPNO	<u>33.526</u>	<u>43.926</u>	<u>285</u>	<u>77.736</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. OBAVEZE ZA NAJAM (NASTAVAK)

Analiza po dospijeću:

31.12.2020.

u 000 KM

Opis	Zemljište	Građevine	Oprema	Ukupno
1. godina	3.541	6.348	31	9.920
2. godina	4.183	5.925	35	10.143
3. godina	4.253	5.843	36	10.132
4. godina	4.340	5.898	38	10.276
preko 4 godine	18.411	24.771	165	43.347
UKUPNO	<u>34.728</u>	<u>48.785</u>	<u>305</u>	<u>83.818</u>

Društvo se ne suočava sa značajnim rizikom likvidnosti u pogledu svojih obaveza zakupa. Obaveze o zakupu izmiruju se u skladu sa dospjećem istih. Sve obaveze zakupa iskazane su u valutnim jedinicama.

32. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

31.12.2021.

31.12.2020.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji	23.697	24.101
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	5.693	3.351
Ostale obaveze	2.893	2.032
	<u>32.283</u>	<u>29.484</u>

33. OBRAČUNATI TROŠKOVI

31.12.2021.

31.12.2020.

Obračunati troškovi – redovno poslovanje	26.044	25.866
Obračunati troškovi – međunarodni saobraćaj	1.937	1.750
Ostali obračunati troškovi	496	535
	<u>28.477</u>	<u>28.151</u>

Obračunati troškovi u međunarodnom saobraćaju se odnose na usluge operatera u međunarodnom saobraćaju nastale do 31. decembra 2021. godine, a za koje Društvo nije primilo fakture. Društvo obračunava obavezu za nastale troškove na osnovu izmjerenog saobraćaja sa operaterima a usklađenje istih evidentira u skladu sa naknadno prispjelim fakturama.

Obračunati troškovi u redovnom poslovanju u najvećem dijelu se odnose na troškove stimulacije distributerima, troškove održavanja, troškove programskog sadržaja, raznih vanjskih usluga, a za koje Društvo nije primilo fakture na datum izvještavanja.

34. UGOVORNA IMOVINA I UGOVORNE OBAVEZE

Ugovorne obaveze i ugovorna imovina u skladu sa MSFI 15 se mogu prikazati kako slijedi:

31.12.2021.

31.12.2020.

Ugovorna kratkoročna imovina	9.661	9.422
Ukupno ugovorna imovina	<u>9.661</u>	<u>9.422</u>
Ugovorene kratkoročne obaveze	2.570	2.183
Ukupno ugovorene obaveze	<u>2.570</u>	<u>2.183</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2021.	31.12.2020.
Dugoročne obaveze		
Ostale obaveze	3.431	6.864
	<u>3.431</u>	<u>6.864</u>
Tekuće obaveze		
Obaveze za dividende	5.774	5.506
Obaveze za PDV	2.984	3.714
Obaveze za primljene depozite i uplate	1.362	1.255
Primljeni avansi	611	517
Obaveze za donacije iz dobiti	1.023	23
Ostale obaveze	9.361	7.969
	<u>21.115</u>	<u>18.984</u>

Ostale dugoročne obaveze u iznosu od 3.431 hiljada KM se odnose na dugoročnu obavezu po osnovu kupljene LTE licence u iznosu od 3.382 hiljada KM i diskontne kamate po istom osnovu u iznosu od 49 hiljada KM.

Ostale tekuće obaveze u iznosu od 9.361 hiljada KM se odnose na kratkoročnu obavezu po osnovu kupljene LTE licence u iznosu od 3.267 hiljada KM, diskontne kamate po istom osnovu u iznosu od 302 hiljada KM, obaveze iz komisionih poslova u iznosu od 4.567 hiljada KM i ostalih obaveza u iznosu od 1.225 hiljade KM.

36. PREUZETE OBAVEZE

Na datum izvještaja o finansijskom položaju Društvo je imalo sljedeće preuzete obaveze:

1. preuzete obaveze po osnovu investicija u iznosu od 91.016 hiljada KM (31. decembar 2020.: 90.813 hiljada KM);
2. preuzete obaveze po osnovu nabavki mobilnih aparata i kompjuterske opreme u iznosu od 2.744 hiljada KM (31. decembar 2020.: 84 hiljada KM);
3. preuzete obaveze po osnovu zaključenih ugovora za usluge za "Moja TV" i ostale reklamno-propagandne usluge u iznosu od 42.890 hiljada KM (31. decembar 2020.: 49.030 hiljada KM);
4. Preuzete obaveze po ugovorima za najam i održavanje i ostalo u iznosu od 44.899 hiljada KM (31. decembar 2020.: 25.640 hiljada KM).

37. POTENCIJALNE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2021. godine, protiv Društva su u toku sudski sporovi u ukupnom iznosu od 108.396 hiljada KM.

Tužbe radnika

Ukupna vrijednost sporova pokrenutih od strane zaposlenih i Sindikata BH Telecoma iznosi 92.221.650 KM na dan 31. decembra 2021. godine. Najznačajniji sudski spor u iznosu od 45.000.000 KM odnosi se na tužbu pokrenutu od strane Sindikata BH Telecoma u 2014. godini, ostatak se odnosi na naknadno podnijete pojedinačne tužbe radnika po istom osnovu. Tužbeni zahtjev je postavljen na način da se putem emisije dionica za zaposlene, rasporedom dobiti za tu namjenu, izvrši prenos dionica na uposlenike u visini od 5% osnovnog kapitala Društva ili ukupno 3.344.554 dionica nominalne vrijednosti od 10 KM, te da za period od dana donošenja granskog kolektivnog ugovora 4. decembra 2006. godine, pa do dana donošenja sudske odluke, nadoknadi šteta u vidu izgubljene koristi za zaposlenike u iznosu od cca 45.000.000 KM.

Iznos spora će biti preciziran nakon provedenog vještačenja, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na iznose godišnjih dividendi za svaku poslovnu godinu počev od dana dospijeća tj. od dana donošenja odluke o rasporedu dobiti za konkretnu poslovnu godinu.

Vrhovni sud FBiH je 10. marta 2017. godine donio Odluku po postavljenom spornom pravnom pitanju u kojoj se navodi da zaštitu svojih prava iz člana 84. Kolektivnog ugovora za područje telekomunikacija u FBiH u smislu prenosa pripadajućeg dijela dionica na zaposlene ili isplate protuvrijednosti dionica u novcu, radnik Dioničkog društva BH Telecom d.d. Sarajevo, u sudskom postupku može tražiti tek nakon provedene emisije dionica, kada stiče aktivnu legitimaciju u individualnom građanskom sporu.

Na temelju mišljenja Izvršne direkcije za pravne poslove, upravljanje organizacijom i ljudskim resursima Društva vjeruje se da nije vjerovatno da će Društvo izgubiti ovaj spor.

Dana 5. februara 2020. godine pokrenut je još jedan postupak protiv Društva od strane Sindikata BH Telecoma v.s. 40.334.328 KM. Radni spor – radi ostvarivanja prava na naknadu štete iz Kolektivnog ugovora. Sindikat je kao prvotuzenog označio Vladu FBiH, a kao drugotuzenog BH Telecom d.d. Sarajevo.

Ostali sporovi

Ostali sporovi su nastali u toku redovnog poslovanja Društva i na dan 31. decembra 2021. godine njihova ukupna vrijednost iznosi 16.174 hiljada KM.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

38. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Društvo je u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. U nastavku su prikazane značajnije transakcije s društvima koja kontroliše Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Ostale transakcije s društvima koja kontroliše Vlada nisu individualno značajne; one nastaju tokom redovnog poslovanja.

a) Povezana lica pod zajedničkom kontrolom – Društva koja kontroliše Vlada

Potraživanja

	31.12.2021.	31.12.2020.
HT Mostar	470	556
JP Autoceste FBiH	11	13
Elektroprivreda BiH	205	205
Lutrija BiH	22	20
JP BH Pošta	62	55
UKUPNO POTRAŽIVANJA	<u>770</u>	<u>849</u>

Obaveze

		31.12.2021.	31.12.2020.
JP BH Pošta	fakturisano sa PDV	317	314
	obračunato nefakturisano bez PDV	585	755
	<u>Ukupno</u>	<u>902</u>	<u>1.069</u>
Energoinvest d.d.	fakturisano sa PDV	168	173
	obračunato nefakturisano bez PDV	119	308
	<u>Ukupno</u>	<u>287</u>	<u>481</u>
HT Mostar	fakturisano sa PDV	9	9
	obračunato nefakturisano bez PDV	331	288
	<u>Ukupno</u>	<u>340</u>	<u>297</u>
SVEUKUPNO OBAVEZE		<u>1.529</u>	<u>1.847</u>

Prihodi (promet kupaca bez PDV)

	31.12.2021.	31.12.2020.
HT Mostar	4.467	4.258
JP BH Pošta	535	485
JP Autoceste FBiH	122	121
Elektroprivreda BiH	1.024	952
Lutrija BiH	199	265
	<u>6.347</u>	<u>6.081</u>

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM. osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

38. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

a) Povezana lica pod zajedničkom kontrolom – Društva koja kontroliše Vlada (nastavak)

Rashodi (promet dobavljača bez PDV)

	31.12.2021.	31.12.2020.
JP BH Pošta d.o.o. Sarajevo	12.829	12.992
JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar	4.050	4.156
Energoinvest d.d. Sarajevo	1.418	1.856
	<u>18.297</u>	<u>19.004</u>

b) Isplate članovima Uprave, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju

Članovima Uprave, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

	2021.	2020.
Bruto naknade članovima Uprave	929	904
Bruto naknade članovima Nadzornog odbora	110	113
Bruto naknade članovima Odbora za reviziju	58	34
	<u>1.097</u>	<u>1.051</u>

39. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Kategorije finansijskih instrumenata

Finansijski instrumenti su klasificirani u sljedeće kategorije fer vrijednosti:

	Napomena	31.12.2021.	31.12.2020.
Finansijska imovina			
Po amortiziranom trošku (kreditni i potraživanja uključujući novac i novčane ekvivalente	19,20,21, 22,24,25,26,34	435.043	444.423
Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	17	12.009	10.369
		<u>447.052</u>	<u>454.792</u>
Finansijske obaveze			
Po amortiziranom trošku	29,31,32,33,34,35	176.314	179.884
		<u>176.314</u>	<u>179.884</u>

39.1. Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Sektor za finansijske poslove unutar Izvršne direkcije za ekonomsko finansijske poslove Društva, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima. Finansijski rizici se prate kroz katalog rizika koji se dostavlja predstavniku za kvalitet u okviru izvršne direkcije, koji dalje saraduje sa Direkcijom za razvoj sistema upravljanja. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik kamatne stope i cjenovni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

39.2. Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope (pogledati ispod). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

39. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

39.3. Valutni rizik

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kurseva stranih valuta.

Knjigovodstvena vrijednost monetarne finansijske imovine i obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Sredstva		Obaveze	
	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.
EUR - euro	25.686	24.265	11.197	15.559
SDR - Specijalna prava vučenja	1.513	676	157	201
USD - američki dolar	468	490	249	199

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa valuta EUR, USD i SDR. U sljedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na strane valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši za imovinu i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa strane valute od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat na dobit i kapital bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

Valuta	Efekti promjene kursa (dobit ili gubitak)	
	31.12.2021.	31.12.2020.
USD – američki dolar	72	69
SDR – specijalna prava vučenja	167	88

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika za EUR, jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

39.4. Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku, jer plasira sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Društva riziku promjene kamatnih stopa po osnovu finansijske imovine i obaveza je detaljno prikazana u Napomeni 39.7. Upravljanje rizikom likvidnosti.

39.5. Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je preostali iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, finansijski rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2021. bi se povećao/smanjio za iznos od 1.309 hiljada KM (2020.: povećao/smanjio za 1.460 hiljada KM).

39. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

39.6. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanj enje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Potraživanja od kupaca razdijeljena su na značajan broj klijenata u različitim industrijama i geografskim područjima. Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine. Društvo definira kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanj enja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja iznosi kako slijedi:

	Napomena	31.12.2021.	31.12.2020.
Kreditni dati kupcima	19	40.179	39.703
Kreditni dati zaposlenim	20	711	919
Depoziti	21, 25	266.611	295.475
Potraživanja od kupaca	24	57.503	52.917
Novac i novčani ekvivalenti	26	54.694	37.002
		<u>419.698</u>	<u>426.016</u>

39.7. Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa potrebama Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka, kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

BH Telecom d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.
(Svi iznosi su prikazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

39. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

○ **Tabela za kamatni rizik i rizik likvidnosti**

Dospijeće nederivativne finansijske imovine

Opis	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	2 - 6 mjeseci	7 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2021.							
Bez kamata	-	107.153	25.624	18.172	9.662	14.875	175.485
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	1,19%	163.463	15.138	14.238	71.824	113	264.776
UKUPNO		<u>270.616</u>	<u>40.761</u>	<u>32.410</u>	<u>81.486</u>	<u>14.988</u>	<u>440.261</u>
31. decembar 2020.							
Bez kamata	-	127.756	6.462	6.705	4.638	15.193	160.755
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	1,23%	207.183	-	46.643	43.089	764	297.679
UKUPNO		<u>334.939</u>	<u>6.462</u>	<u>53.348</u>	<u>47.727</u>	<u>15.941</u>	<u>458.434</u>

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospieća Društva za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Dospijeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Kamatna stopa	Do 1 mjesec	2 - 6 mjeseci	7 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2021.									
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	64.098	64.098	-	46.048	6.606	5.062	6.381	-	64.098
Obaveze za najam MSFI 16	77.737	86.376	*	2.239	4.608	5.190	49.206	25.133	86.376
Obračunati troškovi i ugovorne obaveze	34.477	34.477	-	26.044	2.371	1.776	4.287	-	34.477
UKUPNO	<u>176.312</u>	<u>184.951</u>	-	<u>74.331</u>	<u>13585</u>	<u>12.028</u>	<u>59.874</u>	<u>25.133</u>	<u>184.951</u>
31. decembar 2020.									
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	58.866	58.866	-	44.559	4.348	3.868	6.091	-	58.866
Obaveze za najam MSFI 16	83.818	94.881	*	1.871	4.327	6.100	48.270	34.304	94.881
Obračunati troškovi i ugovorne obaveze	37.200	37.200	-	25.867	2.107	1.634	7592	-	37.200
UKUPNO	<u>179.884</u>	<u>190.947</u>		<u>72.297</u>	<u>10.782</u>	<u>11.602</u>	<u>61.953</u>	<u>34.304</u>	<u>190.947</u>

*3,5% za najam do 5 godina i 3% za najam preko 5 godina

40. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

40.1. Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- *Nivo 1* - ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerenja;
- *Nivo 2* - ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- *Nivo 3* - ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Određena finansijska imovina Društva mjeri se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina/finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31.12.2021.	31.12.2020.		
1) Nederivativna finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Napomena 17.)	Vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na berzi u Francuskoj – 12.009 hiljada KM	Vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na berzi u Francuskoj – 10.369 hiljada KM	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu

40. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

40.2. Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Društvo nema finansijske imovine, niti finansijskih obaveza koje se mjere po fer vrijednosti na trajnoj osnovi. Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Tekući vojni sukob u Ukrajini i povezane sankcije usmjerene protiv Ruske Federacije mogu imati uticaj na evropsku i globalnu ekonomiju. Subjekt nema značajnu direktnu izloženost prema Ukrajini, Rusiji ili Bjelorusiji. Međutim, uticaj na opću ekonomsku situaciju može zahtijevati reviziju određenih pretpostavki i procjena. To može dovesti do materijalnih prilagodbi knjigovodstvene vrijednosti određene imovine i obaveza unutar sljedeće finansijske godine. U ovoj fazi menadžment nije u mogućnosti pouzdano procijeniti uticaj jer se događaji odvijaju iz dana u dan. Dugoročni uticaj također može uticati na obim prometa, novčane tokove i profitabilnost. Ipak, na datum ovih finansijskih izvještaja, Društvo nastavlja ispunjavati svoje obaveze po dospelju te stoga nastavlja primjenjivati princip neograničenosti poslovanja.

Osim navedenog, između datuma bilansa i datuma odobrenja ovih finansijskih izvještaja nije bilo značajnih događaja koji zahtijevaju objavljivanje.

42. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Društva dana 18. aprila 2022. godine.

<p>GENERALNI DIREKTOR</p> <p>mr. Sedin Kahrjman, dipl.ing. saob. i kom.</p>	<p>IZVRŠNI DIREKTOR ZA EKONOMSKO FINANSIJSKE POSLOVE</p> <p>Mirza Odobašić, BA.ecs</p>
--	--

